I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA



УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 195. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ЖОВТНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 20, 1966 No. 195. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 19 жовтня, 1966

В АМЕРИЦІ

НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА ПРИПИНИВ об'єднання двох найбільших залізничних компаній: Пенсилвенійської і Ню Йорк Сентрал. Це сталося внаслідок апеляції вісьмох менших залізничних ліній, які домагалися відкладення цього об'єднання, але стейтовий суд відкинув був їхню апеляцію. Ці менші залізничі лінії не є в засаді проти цього об'єднання, яке мало статися за дозволом Міжстейтової Торговельної Комісії, але вони домагаються фінансової опіки у відношенні до великої однієї залізничої компанії, яка виникне внаслідок об'єднання. Відкладення об'єднання є принаймі на три місяці, бо Найвищий Суд ЗДА почне переслухання в цій справі аж 9-го січня 1967.

НОВІ АМЕРИКАНСЬКО - ФРАНЦУЗЬКІ досліди атмосфери Марса знов збуджують надію на те, що на тій пляметі може існувати якесь життя. Про це інформує д-р Луїс Д. Каплян із Каліфорнійського Технологічного Інституту. Французька подружня пара д-ри П'р і Жаніна Конне за допомогою поліпшеного спектроскопічного влаштування ствердила, що довкола Марса є водень, як складова частина в різних сполуках. Водень є конечний до життя, навіть найнижчого. Деякі науковці твердять, що притягаюча сила Марса є така слаба, що вона не може тримати при собі водень, який втікає від неї в космос. Але нові досліди виявляють, що водень знаходиться довкола Марса.

СПЕЦІЯЛІСТИ ЛІКАРІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ легку інфлюенцу цього року 1966 - 1967. Інфлюенца появляється циклями, щодва, або щотри роки, і цьогорічна зима не належить до цього циклу. Науковці розрізняють типи інфлюенци „А" і „Б". Інфлюенца типу „А' передбачена в західніх стейтах, бо минулого року там її не було. Але у східніх стейтах можливість є появи інфлюенци типу „А" Інфлюенца „А" спричиняє більшу смертність, і вона атакує більше старших осіб, ніж молодших. Треба вже тепер щепитися проти інфлюенци, бо вакцина діє після нащеплення аж після двох тижнів. Щепитися мають в першу чергу старші особи і хворі на серце.

В БУЕНОС АЙРЕСІ ПОЛІЦІЯ розігнала товпу демонстрантів-прихильників колишнього диктатора Хуана Перона. Дві особи були поранені і 20 заарештованих, коли товпа не хотіла розійтися. Поліцисти розганяли демонстрантів в корись Перона шаблями, слізними газами та водою. Демонстранти відзначали 21-шу річницю приходу до влади Перона 17-го жовтня 1945-го року. Його вигнали з Аргентини в 1955 році, і він тепер живе в Еспанії в Мадриді. 100 поліцистів потребували більше як трьох годин, щоб розігнати прихильників колишнього диктатора Перона, якому вдалося було здобути прихильність зорганізованого робітництва. Перон має 71 рік. Він радо вернувся б до Аргенини.

У СВІТІ

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ВІЙСЬКОВИХ СПРАВ КАЙ УВЕ ФОН ГАССЕЛЬ ЗАЯВИВ, що коли в липні наступного року вигасне попередня умова з ЗДА, то Західня Німеччина купуватиме в ЗДА річно товари тільки на 350 мільйонів дол. титулом рекомпенсати за кошти утримання американського війська в Німеччині. Загальна умова зобов'язувала Західню Німеччину до закупів на 675 мільйонів дол. щорічно, при чому Західна Німеччина завинила ще 900 мільйонів дол. У цьому тижні відбудуться наради в цій справі між ЗДА, Британією і Західньою Німеччиною.

ДО ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ ПРИБУЛИ КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ д-р Людвіг Ергард, більшість його міністрів і коло 300 послів „бундестагу" (парляменту). Ергард переведе вечірні наради з посадником Західнього Берліну Віллі Брандтом, який в минулому тижні вперше за ввесь час поділу Німеччини їздив до совєтського амбасадора до Східнього Берліну Пьотра Абрасімова на нараду. Віллі Брандт, як голова Соціял-демократичної партії, наполягає на радикальну зміну політики Західньої Німеччини в справі з'єднання Німеччини — на базі „реалізму".

ДЕЛЕГАТ СИРІЇ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ДЖОРДЖ ТОМЕХ ЗАКИНУВ американському амбасадорові Артурові Голдберґові, що той сам признався, що він, Голдберг, сіоніст за своєю „духовою і культурною спадщиною". Тому сирійський делегат твердив, що Голдберґ не може бути об'єктивним в оцінці теперішнього гострого сирійсько-ізраїльського конфлікту. Голдберґ відповів, що його колишні приватні заяви не порушують факту, що він, як репрезентант ЗДА, стоїть твердо за збереження державної незалежности всіх існуючих на Середньому Сході держав.

КОЛИШНІЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ІНДОНЕЗІЇ, Д-Р СУБАНДРІО, РОЗПЛАКАВСЯ наприкінці своєї тригодинної самооборонної промови на процесі перед військовим трибуналом, де його судять за причетність до минулорічної кривавої спроби комуністичного державного перевороту. Прокуратор вимагав кари смерти для підсудного, колишнього наймогутнішого поруч із президентом Сукарном державного мужа Індонезії. Йому закинули, що він знав про комуністичну змову, погодився на таємний довіз зброї з Комуністичного Китаю для комуністів, затаїв перед Сукарном змову комуністів, пофальшував одного листа британського амбасадора і т. п. злочини. 52-річний Субандріо є фахом лікарем-хірургом.

ВБИВНИК ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА ГЕНРІКА ВЕРВЕРДА, 48-РІЧНИЙ ДІМІТРІО ТСАФЕНДАС, Є НЕСПОВНА РОЗУМУ, схізофреніком, який лікувався у психіятрів в 4-ох різних державах, включно з Америкою — твердив лікар-психіятр на початку судового процесу у Кейптавні проти того вбивника. Тсафендас пробив прем'єра Верверда кількакратно ножем 6 вересня ц. р. на залі південно - африканського парляменту. Психіятр твердив, що Тсафендас переконаний, що „мав вужа всередині" та що він і тепер не свідомий свого вчинку.

ПРЕДСТАВНИК „НЕВТРАЛЬНОЇ" КАМБОДЖІ В ОН ХУОТ САМБАТ ПРОМОВЛЯВ цілком в комуністичному дусі: закидав Америці „агресію" проти В'єтнаму і „жорстокі діла" проти тамошнього народу, відмовляв Об'єднаним Націям права втручатися у справи В'єтнаму та „вимагав", щоб ЗДА відкликали відтіль всі свої збройні сили. Водночас палко боронив „право" Комуністичного Китаю стати членом Об'єднаних Націй. Його виступ вважали за пропагандивний маневр, потрібний тепер Камбоджі.

12 пожежників згоріли в пожежі в долішній частині Ню Йорку



Посадник міста Ню Йорку Джан Линдсей (другий зліва в білому шоломі) виходить з місця катастрофальної пожежі, під час гашення якої загинуло дванадцять пожежників.

Ню Йорк. — 18-го жовтня вдалося витягнути всіх 12 трупів пожежників, які згоріли в пожежі, що вибухла над ранком того ж дня в промисловім будинку при 23-ій вулиці коло Бродвею. Це була найбільша катастрофа в 101-річній історії Пожежного Департаменту міста Ню Йорку. Ці пожежники гасили пожежу у великому будинку і були в кімнатах над аптекою, що була на першому поверсі. Нагло завалилася підлога під цими пожежниками і вони впали у вогонь внизу. Довший час не можна було витягнути їхніх трупів. Посадник міста Джан Линдсей був кілька годин при пожежі вночі разом із комісаром пожежної сторожі. Між загинулими пожежниками був і офіцер пожежної сторожі, який мав великий досвід, і тому дивним є той факт, що він не бачив небезпек для себе і тих пожежників, які були з ним. Загинуті пожежники залишили 12 вдів і 32 дітей - сиріток. Комісар поліції гадає, що причиною катастрофи було те, що або повала над аптекою вже довший час бушувала пожежа, хоч її небезпеки не могли пожежники належно оцінити. Ведеться слідство в цій справі. Пожежу вдалося загасити аж коло 9-ої години перед полуднем. Капелян пожежників мав виконати сумну місію: повідомити жінок і рідню тих пожежників, які згинули, і яких пізнавали по різних частинах їхньої одежі. Капелян сказав: „Ми старалися як найделікатніше промовляти до жінок про цю трагедію, але це важко було зробити". Батько однієї жінки, також пожежник, згинув 12 років тому, в пожежі.

Президент відвідав острів Пагопаґо і відлетів до Нової Зеляндії

Пагопаго. — Президент Джансон перевів у вівторок 18 жовтня дві години без п'ятьох хвилин на маленькому острові Пагопаго в архипелагу Самоа і відлетів відтіль до Нової Зеляндії. Самоанські острови знаходяться за 2.200 миль на південь від Гаваїв і віддалені на 2.700 миль від Австралії. Формально вони мають статус території З'єднаних Держав з губернатором, що його призначає Президент. Острів Пагопаго, на якому знаходиться американська морська база від 1878 року, має всього 76 квадратових миль і 22.000 мешканців. Губернатор Рекс Лі привітав Президента і його дружину тільки однохвилинною промовою і такі самі коротенькі привіти виголосили два ватажки місцевого полінезійського племени. Президент прославляв у своїй кількахвилинній промові поступ, що його зробив острів Пагопаго впродовж останнього півсторіччя — у господарській, харчовій, здоровній і навчальній ділянках та ставив власні зусилля тієї невеличкої громади за приклад іншим країнам тихоокеанського обширу. Зокрема Президент надзвичайно хвалив губернатора Лі за його віддалість своїй країні та всесторонню працю. Президент відлетів до Нової Зеляндії, звідкіля полетить до Австралії.

Сенат схвалив законопроєкт про відбудову міст

Вашингтон. — 18-го жовтня Сенат більшістю 38-ох до 22-ох голосів схвалив законопроєкт про відбудову міста, призначивши на цю ціль 1.3 більйона дол. Палата Репрезентантів має схвалити цей проєкт в середу 19-го жовтня, після чого його відошлють до підписання до Білого Дому. Конгрес в поспіху викінчує численні законопроєкти, щоб ще цього тижня закінчити свою другу сесію, щоб конгресмени і сенатори могли взяти участь у виборах, які відбудуться 8-го листопада. І так Конгресова Конференція погодилася в тому, щоб на харчі для миру призначити суму 7.4 більйона дол., з тим, що ті країни, які торгують із комуністичною Кубою, не дістануть харчової допомоги від ЗДА. Конгресова Конференція ухвалила також податкові полегші для лікарів, адвокатів та інших професіоналістів від тих сум, які вони видають на приватні пенсійні фонди. Інша Конгресова Конференція призначила на допомогу початковим і середнім школам 6.1 більйона дол., схваливши одночасно обмеження федеральної допомоги тим школам, які не здійснюють расового об'єднання шкіл. Сенат і Палата схвалили фонди на боротьбу проти вбогости, і окрема Конгресова Конференція має вирівняти різниці в сумах, які схвалені Палатою у висоті 1.56 більйона дол., а Сенатом — 1.75 більйона дол.

● **Почесним членом китайських „червоногвардійців"** стала 80-літня американська журналістка, Анна Луїзе Стронґ, комуністка, яка коло 30 років прожила в Москві, поки її там не арештували в 1949 р. і не викинули, як „шпигунку". Впродовж останніх 8 років вона живе у Пейпінгу і веде антиамериканську пропаганду.

Пейпінг переведе внедовзі новий великий ядровий вибух

Вашингтон. — Американська державна Комісія Атомової Енергії, покликавшись на власні досліди й інформації від військової розвідки, повідомила, що треба сподіватися вже в найкоротшому часі — можливо, що ще під час теперішньої подорожі президента Джансона по тихоокеанських і далекосхідніх країнах — нового штучного вибуху нуклеарної енергії, що його переведе комуністичний Китай на пустелі у своїй провінції Сінкіянг. На комунокитайські приготування до такого нового експерименту перший звернув увагу сенатор Генрі Джексон, демократ з Вашингтону, фахівець атомових справ, який має доступ до інформації розвідки. Гадають, що теперішній вибух буде стосуватися вже водневої бомби, бо вже в своєму останньому експерименті в травні цього року китайці користувалися літієм, який є складовою частиною водневої — гідрогенної — бомби. Китайські комуністи приспішили приготування до розрядження тієї енергії, щоб могти перевести такий експеримент під час перебування президента Джансона на Далекому Сході: це мала б бути демонстрація сили комуністичного Китаю і перестророга на адресу всіх його ворогів.

Число членів Об'єднаних Націй зросло до 121

Об'єднані Нації. — В минулий вівторок Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй затвердила прийняття ще двох нових членів: Ботсвани і Лесото, обидві африканські маленькі держави. Ботсвана — це колишня британська колонія Бехуаналенд, яка положена між двома державами, що мають біло-расові режими: Південно-африканським Союзом та Південною Родезією, як також Південну Африкою, що є під адміністрацією Південно-африканського Союзу. Лесото — також у Південній Африці, є королівством і його король Мошошо був приявний у своїй барвистій народній ноші. Таким чином число членів Об'єднаних Націй зросло до 121, але все одно ще не всі країни світу належать туди. Наприклад, нема там обох частин поділених Німеччини, Кореї і В'єтнаму, нема Комуністичного Китаю та Швайцарії — єдиної країни в світі, яка не хоче належати туди, щоб не потребувати займати становища до перервних міжнародних справ.

Конфлікт між Сирією й Ізраїлем загострився внаслідку нового „інциденту"

Об'єднані Нації. — Під час коли на Раді Безпеки ведуться дебати над ізраїльсько-сирійським конфліктом з приводу скарги Ізраїлю проти Сирії за ведення з території Сирії терористичних актів проти Ізраїлю, в прикордонній смузі по стороні Ізраїлю, за чверть милі від сирійської кордонної станиці, вибухла нова міна, на яку наїхав ізраїльський стежний „джип". Один ізраїльський вояк був поранений. Ізраїльці твердять, що це був вже 64-ий з черги прикордонний „інцидент" від січня минулого року і вони заявляють, що Сирія вишколює, озброює, організує та фінансує арабських терористів, які прибувають на ізраїльську територію для доконування терористично-саботажних актів.

В Ню Йорку відбулося вояцьке свято Покрови

Ню Йорк. — В неділю, 16-го жовтня ц. р. тут, в авдиторії Джуньйор Гайскул ґри Евню Б відбулася Свято - Покровська Академія на пошану Української Зброї, що її улядив Координаційний Комітет Українських та Українсько-американських комбатантських організацій міста Ню Йорку. Після відіграння на фортепіяні панною Хризантою Зубрицькою американського гимну, відкрив Академію коротким словом від названого Комітету його теперішній голова, інж. Юрій Юрків, командир 7 Посту Українсько - американських ветеранів в Ню Йорку. Відтак слідував Апель Поляглим, що його виконали представники комбатантських і молодечих організацій та ООЧСУ, з прапорами під проводом д-ра Івана Козака і Андрія Беднарчика при співучасті сурмача з парохіяльної оркестри св. Юрія, який відіграв прощальний салют. Полк. Петро Содоль-Зілинський прочитав святкову доповідь про культ Покрови Пресв. Богородиці в Україні, а зокрема серед Запорожців та в новітніх часах в Українській Повстанській Армії.

З черги пані Тамара Лихолай відспівала при фортепіяновому супроводі Х. Зубрицької кілька пісень. Дальше слідував виступ члена СУМА Аскольда Лозинського, що продеклямував настроєвий вірш Олени Теліги п. н. „Поворот". Останньою точкою мистецької частини Академії був виступ відомої смичкової оркестри УМІ під орудою проф. Володимира Цісика, яка відіграла, м. ін. „В'язанку стрілецьких пісень" М. Гайворонського. Закінчено Академію українським Національним Гимном. Приявних було біля 200 осіб.

Академію попередили Богослуження в наміренні українського народу, що були відслужені в українській католицькій церкві св. Юрія при 7-ій вул. та в українській православній церкві УПЦ св. Володимира при 82-ій вулиці.

НТШ влаштовує наукову конференцію на пошану Софії Парфанович

Ню Йорк. — Філологічна Секція НТШ влаштовує в суботу, 22 жовтня ц. р. в годині 6-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Наукову Конференцію, присвячену літературній творчості письменниці д-р Софії Парфанович з Дітройту. Конференцію відкриє проф. д-р В. Стецюк, а слово від Математично-Природописно - Лікарської Секції НТШ виголосить професор д-р Р. Осінчук. З черги проф. д-р В. Лев виголосить доповідь п. н. „Звіринна тематика в загальній світовій літературі", а мґр Л. Храплива говоритиме про „Літературну творчість С. Парфанович". На закінчення Конференції Ш. Авторка виголосить заключне слово. З цієї нагоди Секція Друкмін Лікарів Метрополітального Відділу УЛТПА влаштовує по Конференції зустріч з Авторкою при чарці чаю. Конференція є призначена для широкого загалу громадянства.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

У БАЛТИМОРІ ВІДБУЛАСЯ ДОПОВІДЬ П. Н. „СЛІДАМИ ОРЛИКА"

Балтимор. — У місцевому Відділі „Самопомочі" якого культурно - освітнім референтом є ген. Петро Самутин, відбулася доповідь ред. Мирослава Григорієва з Вашингтону на тему „Слідами Орлика", до якої він дібрав матеріяли під час своєї 21-денної подорожі по Европі, головно по Франції. Це реферат про гетьманича Григора Орлика, фельдмаршала французької королівської армії, була багато ілюстрована прозірками. Перед очима глядачів пересувалися місця перебування і діяльности Григора Орлика, так як вони виглядають під сучасну пору, і як зображені на граворах з часів Орлика. Як відомо, монографію про Григора Орлика написав був історик Ілько Борщак у 20-их роках. Тепер ред. Мирослав Григорієв взяв собі за ціль докладно простідити діяльність тієї визначної людини. На доповіді була приявна також група пластових новаків і юнаків.

О. МАКСИМ МАРКІВ, ЧСВВ, ВИХАВ НА МІСІЮ ДО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Торонто. — Впр. о. Максим Марків, який відбував донедавна духовні місії на терені Канади, вихав звідсі у понеділок 10 жовтня ц. р. літаком до Великої Британії, яка буде новим тереном його місіонерської діяльности. Впр. о. М. М. Марків проводитиме там духовні місії в українських католицьких парафіях.

КОНЦЕРТ РЕЛІГІЙНОЇ МУЗИКИ ВІДБУДЕТЬСЯ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — В неділю 23 жовтня ц. р. тут у великій залі Народного Дому о год. 6-ій веч. відбудеться концерт творів релігійної музики. Виступає з цим концертом Хор Української Католицької Церкви св. І. Хрестителя з Ньюарку під диригентурою проф. М. Добоша та О. Микитюка. У програмі концерту, що охоплює твори видатних українських і чужоземних композиторів, передбачені сольові виступи Осипа Стецури, Зиновії Лаврішко-Бундзяк, Шарльотти Ордассі Баранської. Акомпаніюватиму Галя Клим та М. Цибик.

ДОПОВІДЬ ПРО СТЕПАНА ЛУЦИКА НА ЗАКІНЧЕННЯ ВИСТАВКИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Літературно-мистецький Клюб в Ню Йорку присвятить окремий „п'ятницевий вечір" 28-го ц. м. артистові - малярeві Степанові Луцикові, посмертна виставка якого продовжена до того часу. Ближчі подробиці того вечора будуть проголошені окремо.

Проф. Петро Стерчо залишився в Екзекутиві УККА, репрезентуючи Асоціяцію Професорів

У першому повідомленні про перебіг і вислід Дев'ятого Конгресу Американських Українців, поданому в „Свободі" з 11-го жовтня, помилково поінформовано, що проф. д-р Петро Стерчо зрезигнував із посту в Екзекутиві УККА, разом з репрезентантами ОДВУ та споріднених з ним організацій. Цю вістку тепер спростовується, стверджуючи, що проф. П. Стерчо залишився в Екзекутиві УККА, репрезентуючи в ній Асоціяцію Українських Американських Університетських Професорів, яку він репрезентував і на Конгресі. Авторитетну заяву в цій справі склав голова Головної Управи Українського Лікарського Товариства Північної Америки д-р Богдан Олесницький, — який під час 9-го Конгресу був речником українських професійних академічних організацій. Він інформує, що під час нарад Конгресу діяла Конференція всіх цих товариств, у склад якої входили представники Т-ва Українських Інженерів Америки, УЛТПА, Асоціяції Українських Американських Університетських Професорів, Т-ва Українських Правників, Об'єднання Українських Бібліотекарів. Конференція ця, що заступала та висловлювала думку широкого сегменту зорганізованих українських інтелектуалістів та професіоналістів, виступила перед Номінаційною Комісією 9-го Конґресу із достатньо назрілою вимогою включити до керівних органів УККА представників цих установ та активних професійно-громадських організацій, які повинні мати належний вплив на діяльність УККА.

У висліді переговорів та нарад із Номінаційною Комісією, а зокрема з її головою д-ром Л. Добрянським було встановлено, що до Екзекутиви УККА увійдуть від УЛТПА д-р Степан Ворох, від Т-ва Українських Інженерів Америки інж. Остап Балабан та від Асоціяції Українських Американських Університетських Професорів д-р Петро Стерчо, — а до Політичної Ради д-р Р. Осінчук (УЛТПА), інж. М. Борецький (Т-во Українських Інженерів) та невизначений ще представник Асоціяції Професорів Університету.

У драматичній ситуації перед закінченням Конгресу, — коли поодинокі ідеологічно - політичні організації зрезигнували з участи їх представників у керівних органах УККА, — д-р Богдан Олесницький склав від імені названих професійних академічних товариств заяву, що, не зважаючи на поважні застереження супроти проявів нетолерантности та наявного ставлення партійно - політичних інтересів вище справи національної єдности, — які, на жаль, мали місце під час Конґресу — представники професійних академічних товариств вважають за доцільне таки приняти вибір до керівних органів УККА з думкою про те, щоб своєю присутністю та своїм особистим авторитетом і престижем організацій, що їх вони заступають, впливати заспокійливо на партійно-політичні пристрасті в цій репрезентативній українській установі, якою повинен бути УККА.

Д-р Б. Олесницький заявляє, що всі названі представники професійних академічних організацій задержали призначені їм мандати і, що вістка про те, начеб то проф. д-р П. Стерчо зрезигнував, як представник Асоціяції Українських Американських Університетських Професорів із свого становища в Екзекутиві УККА, як це було помилково подано у „Свободі" з дня 11 жовтня ц. р. не відповідає дійсності.

Не зняли, тільки відкликали...

У доповнені до цієї самої вістки про вибір керівних органів УККА, додатково інформує СВУ, що її кандидата п. О. Калинника не „знято" — як це написано в „Свободі" — з Екзекутиви УККА, а тільки відкликано в порозумінні і за згодою СВУ та перенесено його до Політичної Ради.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Подорож Президента

Президент Джансон перебуває у подорожі, яка триватиме 17 днів і охопить 26.000 миль на тихоокеанському й далекосхідньому обширах, на континентах Азії й Австралії. Відлітаючи з Вашингтону і промовляючи на першому своєму етапі в Гонолюлю на Гаваях, Президент перестерігав проти надмірних надій на Манільську конференцію, що стоятиме в центрі всієї його подорожі: він, мовляв, не чародій, і годі сподіватися будь-якої магічної формули на розв'язку В'єтнамської проблеми. Водночас Президент заявив ще раз, що його головною ціллю в тій подорожі є „дивитися, слухати, вчитися і діяти разом з нашими партнерами, щоб осягнути почесний мир для південної Азії у можливо найближчому дні".

А втім, різні коментатори інакше оцінюють проблеми, що можуть виринути в ході тієї подорожі. Відомий коментатор Дрю Пірсон з ліберального табору в статті „Джансон іде слідами інших лідерів" пише: „Деякі скептики передбачають, що Манільська конференція з ради проєктування миру обернеться у воєнну раду. Я так не думаю..." Але в двох перших статтях у „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 24 жовтня ц. р., датованих із Сиднею в Австралії та із „столиць в Азії", звертається увагу на найбільшу несподіванку, яка може зустріти президента Джансона в Новій Зеляндії, Австралії, Філіппінах, Таї (Сіям), Малайзії, Південній Кореї і Південному В'єтнамі. Цією несподіванкою для Президента може бути ствердження, що всі тамошні державні мужі прагнуть не „почесного миру" з комуністами, який насправді був би — як кожний компроміс — частинним признанням концесій комуністичним агресорам, а — перемоги над комуністами.

В столицях усіх тих країн напевно вітатимуть президента Джансона, як лідера американської великодержави, яка збройно протиставилася комуністичній агресії в Південному В'єтнамі і, всупереч усьому натискові Франції, генерального секретаря Об'єднаних Націй, прерізних африканських країн і власних „голубів", відмовляється відкликати американські війська й припинити бомбардування Північного В'єтнаму — поки комуністи не виявлять бажання миру. Америка негайно відгукнулась би на перший „офіційний або приватний" комуністичний миролюбний жест. Але всі азійські країни побоюються такого комуністичного жесту і американської поквапности піти йому назустріч. Бо навіть такі невтральні і насправді „співіснувальні" з комуністичним Китаєм країни, як Камбоджа і батьківщина У Танта Бірма, тільки тому пішов на те „співіснування", що не бачили поважного спротиву комунокитайському імперіялістичному походові на азійський Південь, отож хотіли шукати у своїй „активній невтральності" забезпеки для своєї державної незалежности — у майбутній сфері впливів комуністичного Китаю.

Але збройна інтервенція Америки в Південному В'єтнамі докорінно змінила ситуацію. Виявилось, що є у світі сила, яка може протиставитися комуністичному агресивному імперіялізмові. Виявилось виразно, що Пейпінг уміє тільки кричати і лаятись проти американського „паперового тигра", але добре здає собі справу з могутности його — за висловом Хрущова — „атомових зубів", і воює „до останнього в'єтнамського", а не власного вояка.

Тому престиж комуністичного Китаю впав, легенда про його всесильність розвіялась, а натомість зросло почуття власної сили азійських і тихоокеанських держав, які об'єднуються під прапором Америки. Манільська конференція не мусить перетворитись у „воєнну раду", якої боїться Пірсон, але вона — за всіма познаками — стане маніфестацією єдности азійських і тихоокеанських держав разом з Америкою на протикомуністичному фронті. З розмов із лідерами сімох держав президент Джансон може дізнатися, що вільний світ не схвалює такої політики коекзистенції, яка тільки відсуває в майбутність, але не ліквідує комуністичної загрози.. А поруч з отими сімома країнами є ще такі, як Індія, Тайвань і Японія, які також свідомі небезпеки комуністичного сусідства. Коли далекосхідним лідерам вдасться переконати президента Джансона, що миролюбні заяви не гарантують безпеки азійському Південеві, так само, як співіснування з СССР не гарантує безпеки Европі, то це буде найбільша користь з теперішньої подорожі Президента.

К. Крупський

БІЛЬШЕ УВАГИ ВИБОРАМ

Внедовзі громадяни Америки знов підуть до виборчих урн, щоб віддати свої голоси за кандидатів до Сенату, Конгресу, губернаторів та урядовців законодавчої і виконавчої влади. Американський нарід — за винятком бітніків та всяких підривних елементів — гордий зі своєї двопартійної системи. Багато американських патріотів з релігійною відданістю ставляться до цього привілею, який дозволяє громадянинові Америки віддати свій голос за кандидата згідно з своєю вподобою. Коли ж якийсь кандидат перепаде у виборах, ті, що голосували за нього, крім програ, не зазнають ніяких репресій. Голосуючий, якщо він є державним працівником, не потерпає за втрату праці з тієї причини, а про якісь чистки, практиковані в „найбільше поступовій країні", в Америці і мови немає.

І хоч не раз від не-американців доводиться чути критичні зауваги про американську двопартійність, крім цього таки треба подивляти і признати правду, що ніяка інша система у світі, на практиці, не забезпечує громадянинові таких широких прав і такої свободи, якими втішається американський громадянин. Цей факт найкраще промовляє за якість і практичність цієї двопартійної системи. Великими позитивами її є те, що вона забезпечує стабільність уряду і усуває шкідливі ферменти, спричинені многопартійністю, як, наприклад, свого часу у Франції і в деяких країнах Південної Америки.

З певністю можемо сказати, що українські патріоти також були б горді, якби дочекалися такої двопартійної системи, в якій направду рядить сам нарід через своїх представників, а не диктатори та ще й чужої, ворожої країни, як, наприклад, в Україні.

У виборах 8-го листопада ц. р. також візьме участь кількасот тисяч виборців українського походження і тих, що прибули до Америки й стали її громадянами. Думаю, що ці вибори, крім виконання громадянського обов'язку супроти нашої нової Батьківщини, будуть також доброю нагодою зробити дещо корисне для нашої поневоленої Батьківщини, а передусім — придбати потрібних для її визволення приятелів, що мають вплив на хід політичних подій.

Не всі кандидати лише полюють за голосами, а після виборів забувають свої обіцянки. Демагоги знані у цілому світі, і в цьому відношенні американці не творять виїмку. Отже, є й такі „представники" народу, однак більшість виконують своє діло із бажання служити народові.

Маю на гадці конкретний приклад. Серед американських громадських діячів на терені Денверу в Колорадо є республіканець Ґреґорі Л. Пірсон, що цього року кандидує на конґресмена. Пірсон ще молодий і його кар'єра коротка, але динамічна. Два роки тому він перепав у виборах на стейтового конґресмена. Рік тому добровільно зголосився на воєнного репортера у В'єтнамі. Цього року одержав номінацію кандидата на федерального конґресмена. Стейтові чинники республіканської партії постаралися про звільнення його з війська. Недавно на вічу Республіканської партії в Денвері промовляв колишній віцепрезидент Ричард Ніксон. Пірсонові влаштували велику овацію, хоч Пірсона на вічу не було, бо якраз тоді він був у процесі звільнення з військової служби і перебував в Каліфорнії. Пірсона сполучили телефонічно з авдиторією, до якої він промовляв через голосник.

Нам приємно підкреслити, що кандидат на американського конґресмена Ґреґорі Л. Пірсон направду щирий приятель українців та України. Два роки тому, коли Денвер відвідав п. Ярослав Стецько, то це була заслуга Пірсона в тому, що авдієнція п. Я. Стецька у губернатора стейту Колорадо відбулася в приятельській атмосфері, і найбільші місцеві щоденники за кілька днів наперед прихильно повідомляли про його приїзд.

Протягом кількаденного побуту п. Стецька в Денвері Пірсон витратив немало часу, щоб приготовити цілий ряд зустрічей, і навіть був предсідником під час його доповіді для американської публіки. Автор цих рядків провів разом з нашим достойним гостем і Пірсоном більше як півдня, подивляючи його старання, щоб виступи нашого гостя в пресі і по радіо випали якнайкраще.

Я певний, що Пірсон є щирим приятелем української визвольної справи і справи визволення всіх поневолених Москвою народів. Також певний, що коли б Пірсон став конґресменом, українці могли б розраховувати на його допомогу і підтримку наших визвольних акцій в майбутньому. Тому за Пірсона повинен голосувати кожен виборець українського походження. Віддаючи свій голос за приятеля української визвольної справи, ми робимо подвійно добре діло: для Америки і для України.

Якраз тепер Америка потребує державних мужів, котрі знають і стараються пізнати істоту московського імперіялізму. Україна потребує приятелів, котрі морально й політично піддержуватимуть змагання українського народу за його державну незалежність. Ці аргументи і мотиви нехай керують рішенням американських громадян українського походження перед 8-им листопадом скрізь по цілій Америці.

Цих кілька думок не є платною рекламою для Ґреґорі Л. Пірсона. Зміст їх є імперативою часу. Це наш безкровний, але успішний бій за допомогу Рідному Краєві під московським брутальним чоботом.

Хто стежив у минулому за виборами в Америці, той бачив, що різні етнічні групи, солідаризуючись між собою та координуючи інтереси Америки, багато допомагали країнам свого походження.

Ми навели лише один приклад з Колорадо, однак віримо, що таких приятелів, як Пірсон, можна здобути в кожному стейті Америки. Тож приділім більше уваги американським виборам і дорожім нашим правом брати участь в них.

П. Ковалів

ЄВГЕН ТИМЧЕНКО

(З нагоди 100-ліття з дня народження)

Цього року, 27-го жовтня, минає століття з дня народження видатного українського вченого, знавця українського і европейського мовознавства, члена - кореспондента Академії Наук ССР, професора Євгена Тимченка, що недавно помер у Києві.

Проф. Є. Тимченко був одним із найвидатніших дослідників української мови. Ця скромна, з кришталевою душею людина, з виразною орієнтацією на західньоевропейську культуру, понад півстоліття свого життя віддала праці на широкому полі українського мовознавства.

Наш учений не обмежувався якоюсь однією галуззю українського мовознавства. Його цікавили різні галузі. Насамперед він зосереджує свою увагу на діялектології, що без неї не можна вивчати законів рідної мови. Ще в 1908 році він разом з іншим українським ученим К. Михальчуком складає „Програму до збирання діялектичних одмін української мови". 1925-го року Українська Академія Наук видала його „Вказівки, як записувати діялектичні матеріяли на українськім язиковім обширі". А зразки діялектичних записів він дав у своїх „Причинках до української діялектології" (1. Властивості говірки м. Борзни; 2. Властивості говірки с. Пахутинець і с. Кременної Проскурівського повіту), надрукованих в „Записках Українського Наукового Товариства в Києві" (1908, кн. І).

Проф. Є. Тимченко, хоч і не спеціялізувався тільки в галузі діялектології, але його заслуга в тім, що він заклав основи української діялектології, виховав кращих своїх наслідувачів. Так, з його школи вийшов такий визначний діялектолог, як Олена Курило, що своїми науковими працями з української діялектології звернула на себе увагу видатних учених світу.

Друга важлива галузь українського мовознавства — це словникова галузь. В 1894 році, коли редакція „Киевской Старины" запросила Євгена Тимченка опрацювати матеріял для українського словника, він без вагань узявся за цю справу, бо розумів важливість її в культурному житті українського народу. Він належав до передової групи української інтелігенції і разом з найближчими приятелями та однодумцями Б. Грінченком і М. Коцюбинським віддавав свої молоді сили будуванню української національної культури. Пригадую, в розмові зі мною він не раз згадував теплим словом про цих корифеїв української культури. Він згадував також про те, що Українська Громада в Києві все ж таки в своєму приватному житті розмовляла російською мовою, тоді як невеличкий її гурток „тарасівців", до якого належав і Є. Тимченко, ставив своїм завданням уживати лише української мови — як на письмі, так і в розмові.

У своїй практичній діяльності згадані діячі пішли різними шляхами культури. Перші два пішли літературним шляхом. Євген Тимченко вибрав собі найважчу галузь — мовознавство і став працювати на полі української лексикології. Усім відомий словник Б. Грінченка, але не всі знають, що опрацювання матеріялу в російському правописі належить виключно Є. Тимченкові. Тільки через те, що російська Академія Наук дала згоду перекласти словник на українську мову, цю працю вже продовжував Б. Грінченко, і словник був виданий за його редакцією. Але в цей же час Є. Тимченко видає й свій „Русско-малороссийский словарь" (т. І, 1897; т. II, 1898).

Працю над словником Є. Тимченко провадив далі. З доручення тієї ж таки редакції „Киевской Старины" він виконав велику працю над складанням словника літературної мови XIV-XVIII ст. Цей словник був поданий до російської Академії Наук на Костомарівську премію.

Звідси виникла у нашого дослідника ідея скласти великий історичний словник української мови. Над цим словником він працював понад десять років (1920-1933). Але вийшов його тільки том І, зошити 1-2.

Та з усім тим проф. Є. Тимченка цікавила не тільки історія лексики. Його увагу притягала історія української мови взагалі. Ні діялектологія, ні лексикологія, ні тим більше граматика не можуть вивчатися без такого міцного ґрунту, як історія мови. Тому проф. Є. Тимченко скеровує свою увагу саме на цю галузь. Курс історії української мови він читав упродовж десятків років в університетах України (Кам'янець - Подільський, Київський). Цей курс згодом у Державному Видавництві вийшов окремою книжкою (1927 - 1930). Будучи послідовним індоевропеїстом, сприймаючи праслов'янську мову як сукупність діялектів, що з них потім розвинулись окремі слов'янські мови, а серед них і українська мова, — цим самим він чітко визначив місце української мови в родині інших слов'янських мов, як цілком окремої мови. В зв'язку з цим заслуговує на увагу його окрема стаття: „Слов'янська одність і становище української мови в слов'янській родині" („Україна", Київ, 1924, кн. 3).

На базі історії мови й діялектології проф. Є. Тимчен-

(Продовження на стор 4-ій)

Леся Лисак

СПРАВИ БОЖІ — СПРАВИ ЛЮДСЬКІ

У горах західньої Вірджінії стоїть стара церква, яку збудували перші в цих околицях поселенці. Біля церкви — таблиця з поясненнями, які історичні події пов'язані з нею. Між іншим, у часах Громадянської війни в цій церкві приміщувався польовий шпиталь. А кільканадцять років тому над церквою побудовано другий поверх, і тепер там приміщується... масонська льожа! Дивне сполучення світоглядів і ідеологій, неправда ж?

Але для мешканців малого гірського містечка це справа зовсім проста: одні не перешкоджають другим, одні других не поборюють, не заперечують. „Масонська льожа не мала іншого приміщення, тож примістилася там, — скаже вам без тіні здивування стара жінка з містечка. — Одні ранком моляться, а другі ввечері на зібрання приходять".

В прекрасній закутині Західньої України гори не такі високі, як тут, але ліси не менше прекрасні, і долина між горами така, як у пісні, і потік по камінню дзюрчить - сріблиться... І там колись стояв старий монастир. Чудово там було, в тій долині, де липи столітні біля церкви вартували, а смереки живицею пахотіли і потік сріблився. Довгі роки — чи не сторіччя — приходили до церкви люди помолитися в тиші та справи Божі передумати. Багато старших людей приходило, бо з роками, коли життя до заходу хилиться, справи людські щораз менш важливими стають...

Тепер нема там ані церкви, ані монастиря. Ось як написано в листі, що недавно прийшов: „Там, де була церква, тепер їдальня для старців, а де колись були хори — тепер клюб".

Так, ви вже давно знали про те, що в монастирі приміщується дім для старих людей. Не тимчасово, як колись у воєнні роки в гірській церковці західньої Вірджінії приміщувався шпиталь — а назавжди, поки совєтської влади. І подбала та влада головне про те, щоб нічого не нагадувало „релігійних забобонів". Цього в листі не пишуть, але ви знаєте самі: перше, що зробили, поки примістили старців — знищили хрести, вежі. За ними все інше, що „забобонами" пахло.

А там колись на стінах мистецькі картини були, так добре їх пригадуєте — великі, розмашисті, на всю широчінь стін. Вони про Божі діла говорили. Ось голубінь неба і голубінь вод, білий голуб над ними... Ви ж розумієте — це про сотворення світу. І небозвід, і зорі, і води, а потім птиці, звірі і тих двоє перших людей — а над ними високо ласкаве обличчя Творця - Саваота, добротливе, ясне обличчя — і думка про Божі діла стелиться...

Не напишуть вам цього в листі — самі догадатися мусите: фарбою каламутною, совєтською фарбою, затерли, захляпали, замалювали картини — там тепер напевно портрети вождів. І певно „льозунґи" на червоних полотнищах — подяка „мудрій партії за щасливе життя!"

Де ж бо в світі старим людям так добре живеться, як не в совєтській країні! Де ж бо хто так старими людьми піклується, як не тут! Що нового дому для них не збудували — а з церкви переробили — нема в цьому нічого злого і дивного. Пора забути про „релігійні забобони"! Навіщо тобі їх, стара людино? Тобі хліб ласкавий добра, мудра комуністична партія дає — чого тобі ще треба? З'їж та й до клюбу йди — там тобі ще раз скажуть, яка ти щаслива, стара людино!

Що це „щастя" тільки сьогодні триває, що може... може завтра вже не пробудишся — що з того? На горі, під смереками, де колись стояли хрести, місце для тебе знайдеться. Сьогодні живеш, завтра тебе не стане, а про якесь „інше життя" — забудь! Це — „забобони", ніякого іншого світу немає! Нічого не думай, стара людино, — от з'їж, поспи та нашій партії дякуй!

Колись старі люди — ті, що до цієї церкви молитися приходили, не тремтіли перед смертю. Вірили, що по людських справах настає час на інші, що це не остаточний кінець, а перехід.

У що тепер мають вірити старі люди, що їх примістили в колишній церкві? Одно певне: по другому боці не буде „доброї, мудрої партії". Якось не надто могутні і вже зовсім не вічні оці людські справи... Але партія дає хліб — і каже „геть з релігійними забобонами"! Є тільки партія — чи понад нею нікого немає?..

Можливо, що дехто з тих, що там тепер живуть, ходив до цієї церкви, коли вона ще церквою була. Можливо, йому тепер трохи незручно, а можливо, що вже звик. До чого не звикне людина, коли мусить? Стара, немічна, нікому непотрібна? Кому вона про свій смуток - сумнів розкаже?

У „капіталістичній країні" — в горах західньої Вірджінії — під одним дахом церква і масонська льожа. Одна одну не заперечують, одна одну не нищать.

У „найпередовішій радянській країні" в колишній церкві приміщується їдальня для старців. Про церкву згадувати не вільно. Є тільки комуністична партія — „наймудріша, найліпша, непомильна". Тільки в партію треба вірити. Ніяких „релігійних забобонів"!

Є різні роди забріханости. Але, здається, найбільшу з них виявляє „мудра партія", яка наказує старим людям вірити тільки в її діла, а все інше заперечує.

НЕ ДОРІКАЙ МЕНІ

Пишу листа,
а думкою прошкую
За піснею дівочою беріз
До хати, над якою
вік ночує
Розпряжений старий
чумацький віз.

Приїду скоро
у село до тебе,
Там горобці
справляють перезву,
Й на парашутиках
кульбаби з неба
Спустилась тепла
осінь у траву.

А в квітнику —
настурції сачками
Ловити сонце
ранками встають,
І бджоли
золотими дітачками
Все рідше й рідше
за вікном гудуть.

Піду я до
джерельної криниці
І неба із глибині
зачерпну;
І випивши холодної
водиці,
На мить дитинство
поверну.

МАРІЯ ПАВЛЕНКО

● У Танзанії в Африці поліція притримала впродовж 28 днів 34-річного американця Едварда Лі Вудса та покарала 28 дол. гривни за в'їзд до тієї країни без важного пашпорту. Але його зараз же потім знову арештували за видурманення в амбасаді в Канаді 700 дол. на основі фальшивих зізнань про своє походження й місце замешкання.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(98)

Його ціль тут, як і всюди інде — малювання людської душі в її поривах, пристрастях, змаганнях, тріюмфах і упадках; чим живіше він на данім історичнім тлі змалює своїх героїв власне як людей, а не як манекени в історичних костюмах, тим кращий і тривкіший буде його твір" (IV, Б, 218-219).

Ми навели ці слова І. Франка про твори з історичними сюжетами, бо тут автор різниться від того, що писав у передмові до „Захара Беркута" в 1882 р. Франкові думки про цю справу допоможуть нам краще зрозуміти інші його твори про панцизняні і після панцизняні часи: поему „Панські жарти" (1887) і „Великий шум" (1907).

Знаємо, що „Панські жарти" частинно основані на оповіданнях Франкового батька Якова, якому поет присвятив цю свою найдовшу поему, зачинаючи її такими словами:

Коли нещастям, горем битий,
Не засклепивсь, не знидів я,
А встав, щоби братам служити,
То все те — спадщина твоя.

В передмові до 4-го видання цієї поеми в 1911-му році автор писав, що основою його поетичного твору „був факт, досить незвичайний в історії панщини в Галичині, записаний галицько-українським поетом Николаєм Устияновичем в увазі до його повісти „Месть верховинця", написаної 1849 р., де було сказано, що в давніших роках властитель гірського села Ялинковате, в Стрийській окрузі, разом із громадою велів вигнати на панщину також священика, та священик, виїхавши з волами на поле, лишив воли в ярмі біля воза чи плуга, а сам пішов пішки до Перемишля пожалуватися на дідича у своєї духовної зверхности, бо у світської в Стрию не надіявся знайти правної охорони" (XIV, 434).

В передмові Франко пригадує, що „Зоря" зараз таки 1887 р. „дуже прихильно привітала цю поему, що загалом досить рідко траплялося з його творами". Григорій Цеглинський поставився дуже неґативно до збірки ліричних поезій „З вершин і низин" і вбачав в них лише „римовану прозу і революційну тенденцію", але в „Панських жартах" бачив твір, що переживе віки (monumentum aere perennius). Цеглинський писав, що „Панські жарти" суть окрасою не тільки поезій І. Франка, але української поезії взагалі. Ми не вагуємся сказати, що від Шевченка немає кращої поезії в літературі українській. Під смирним написом „оповідання" криється тут епічна поема першорядної краси і першорядної ціни. Поет ніби оповідає подію одного села, але це подія з життя цілого народу; його село, це лиш специфікований тип цілого народу українського; його терпіння й гуманність, це риси не одного села, а цілого народу" (там же, ст. 433).

У цій поемі головним героєм є дідич Мигуцький, життьова філософія якого була така:

Любив, коли був хлоп здоровий,
Прудкий до праці і розмови,
До танців, сміхів і пісень;
Та не любив хлопів багатих
Та мовчазливих і завзятих,
А на письменних був огень.
Хлоп щоб умів орать, косити
І в танці дівкою носити,
Та „Вірую" і „Отче Наш".
Письма не треба хлопу знати:
Як хлоп почне книжки читати,
Хто буде пану свині пас?

Селяни-кріпаки мусіли відробляти панщину та купувати горілку, що її пан гнав у своїй гуральні. Але нагло під добродійним впливом священика селяни перестали пити. І почалась від того дня поміж громадою і паном глуха постійна війна, яка і творить зміст поеми. Комісар німець стає по боці селян, не з любови до українців, а тому, що польський пан гірко з нього зажартував.

Пан наказав селянам іти до праці на свято Нового Року і звелів замкнути церкву на ключ. Селяни почали бунтуватися, але священик їх заспокоїв, і не дозволив на активний спротив своїх парохіян навіть тоді, коли вони обурювалися, що на панщину мусів іти сам священик, бо так захотілося панові. Старенький священик умовив селян такими словами:

Так от що я сказать вам мушу:
Схотів пан взяти гріх на душу,
Схотів у свято рокове
Нам церкву замикати
І нас на панщину всіх гнати, —
Хай буде й так! Хто поживе,
Побачить, що з того буде.
Ми ж, діти, бунтів не робім.

Постать оцього священика в „Панських жартах" непокоїть совєтських літературознавців, бож, на їхню думку, всі священики мають бути ворогами, а не приятелями народу. Поему „Панські жарти" хвалили Гр. Цеглинський, проф. о. Омелян Огоновський, В. Щурат.

ПРОТОКОЛ
26-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулася в готелі „Шерман Гавз" в Шикаґо в тижні від 16-го до 21-го травня 1966 року

(10)

CONVENTION REPORT OF MYRON B. KUROPAS, SUPREME ADVISOR



The four years I have spent as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association have been rewarding and personally fulfilling. My efforts on behalf of our organization have been many and varied. There have been both positive and negative moments and it is my intention to mention both in this activity report. Let me begin with what I consider to be the more productive aspects of my tenure of office. Among other things, I:

1. Was responsible for 43 new UNA policies.
2. Organized a UNA youth branch in Winnipeg, Man.
3. Served as:
   a. Chairman of the UNA Educational Research Committee
   b. Member of the UNA Scholarship Committee
   c. Member of the UNA Ukrainian Weekly Committee
   d. Chairman of the Convention Social Committee
4. Represented the UNA at:
   a. The MUNO convention in Winnipeg, Manitoba.
   b. The 70th birthday celebration of Prof. Clarence Manning.
   c. The UYLNA convention in Youngstown, Ohio.
   d. The UOL convention in Minneapolis, Minnesota.
   e. The 30th anniversary celebration of MUNO in Toronto, Ontario.
   f. The American-Latvian Congress in Chicago, Illinois.
   g. The education conference between the Committee for the Preparation of a Ukrainian Educational System in the Free World and the UNA Educational Research Committee.
5. Spoke at:
   a. UNA Day celebrations in Chicago and Detroit in 1962, 1963, and 1965.
   b. The 70th anniversary celebration of SVOBODA in Chicago, Illinois.
   c. The 70th anniversary of the UNA in Cleveland, Ohio.
6. Taught Ukrainian history and political science at Soyuzivka in 1962 and 1964.
7. Attended over 70 UNA Supreme Assembly, district committee, branch, social, and educational research committee meetings.
8. Served the Ukrainian community as:
   a. Chairman of the 25th anniversary concert of the death of Col. Evhen Konovalets.
   b. President of the American-Ukrainian Republican Association of Illinois.
   c. Chairman of the youth committee of the St. Joseph Church Council.
   d. Chairman of MUN Enterprises.
9. Wrote over 20 articles on a variety of topics for SVOBODA.
10. Spoke at various youth conferences, banquets, forums, and meetings on the importance of a new approach to the education of Ukrainian-American youth.
11. Spoke in Chicago and Detroit on the topic: "Ukraine Today."

Unfortunately, not all of my activities as Supreme Advisor were as rewarding or as fruitful as I would have liked. To complete my activity report, therefore, permit me to list my failures.

1. My biggest failure was my inability to convince our central office to take a long hard look at its policy concerning youth. While it is true that we publish "Veselka" and "The Ukrainian Weekly," sponsor annual courses at Soyuzivka, grant annual scholarships to students, and donate small sums of money to various youth organizations, this is far from enough. We are still losing our youth and anybody who doesn't believe me need only to look around today and ask himself how many of our delegates are in their twenties and then compare this figure with the average age of our Supreme Assembly. We are definitely short of young people who should be assuming lesser leadership positions today for more important leadership roles tomorrow. It has always been my contention that unless the UNA prepares its own youth cadres, and this means an active, sincere search among various organizations for qualified people, no one will train them for us. There was a time when our youth organizations supplied us with our new blood. Today, however, many of our so-called youth organizations have become havens for the "perpetually young" who have no intention of moving into organizations more appropriate for their age.

Realizing that something had to be done soon, I wrote articles in SVOBODA, served on "The Ukrainian Weekly" committee, was instrumental in organizing the UNA educational research committee, endeavored to seek out competent youth leaders. Throughout, I encountered a kind of opposition from the central office that I could only interpret as a lack of interest. My articles were grudgingly printed with no editorial comment. The Ukrainian Weekly committee was never permitted to meet in full. The educational research committee was never permitted to present its program to the full cultural commission. The educational research committee was forbidden to sponsor any community forum on the topic of youth. No mention was ever made in SVOBODA concerning the activities of the educational research committee despite the fact that all of the minutes of our meetings were sent to both the central office and the editor of SVOBODA. Finally, I am aware of at least three different occasions where members of the central office failed to communicate with qualified, young, and potentially loyal UNA'ers who might have made invaluable contributions to our organization. The difference in age, I suppose, must have been a factor.

2. I have failed, too, in convincing the central office to remain close to the long established UNA policy of political neutrality. Despite the fact that our constitution and by-laws expressly forbid even nodding recognition of political factionalism in our ranks, our central office has, on occasion, and in the name of unity, behaved in a manner that indicated to me a rejection of this sound policy.

3. I have failed to convince our central office that a re-evaluation of its censorship policy concerning reports and articles by Supreme Assembly members was in order. The striking of potentially libelous statements is one thing but to strike statements from annual reports and SVOBODA articles simply because another Supreme Assembly member or the editor would rather see them struck, is something else. Isn't it quite possible that censorship under the guise of "for the greater good of the organization" can easily deteriorate into censorship "for the preservation of the status quo."

4. I failed to convince our central office that there is a desperate need for a renewal of grass roots activity in an effort to improve our image in our large metropolitan areas. The dismal response our 70th anniversary celebrations suffered in 1963 and 1964 are a fair indication of how poor our image is in some areas. There was a time when the UNA was a leader in Ukrainian community affairs. Today, our initiative has been taken away from us. Despite the fact that we pride ourselves on being "the biggest and the richest," our voice in local affairs is weak.

5. I failed to convince our editor-in-chief that SVOBODA was not a true reflection of our entire UNA community. An interesting, admittedly cursory, survey of SVOBODA was conducted recently by Prof. Michael Waskiw at my request. Prof. Waskiw surveyed SVOBODA during a three month period (63 issues in all) and discovered that out of 126 editorials, 70 were devoted to international affairs (of which 52 dealt with Communism), 6 were devoted to Ukrainians in the U.S. and Canada, and 2 were devoted to education. It is also significant that of the 78 authors who wrote lead articles on page 2, only three were Supreme Assembly members.

6. Finally, I failed to convince our central office to temper its "strictly business" approach to employee relations with a little more fraternalism. Despite our Supreme President's belief that "workers will always complain," it is my contention (borne out by scientific study and American business know-how) that a contented employee is a productive employee. To be able to maintain the best of possible working conditions should be the goal of our central office and this cannot be the case when there is dissention among Supreme officers, there are Frequent occasions of a "bawling out," and when it takes long, drawn out meetings to convince the central office that hospitalization and pension plans are the bare minimum essentials if we are to compete in today's labor market. Yes, our workers do complain for I have heard them. They have many complaints, if they complain to me they probably complain to others and this does not help our image.

In conclusion let me make it perfectly clear that while I did not agree with the central office on a number of occasions, this is not to be taken as a blanket condemnation of all of its policies. There are bound to be disagreements among people in an organization the size of the UNA and if all dissenting parties are sincerely interested in the good of the organization the result of all such disagreement can often prove to be a catalyst to greater growth. If every single Supreme Assembly member were to mention only that which was positive and neglect to mention that which in his opinion was negative, then UNA would be in deep trouble. We have a good organization but I believe we can make it better. We have done much for the Ukrainian-American community but I believe we can do more. An organization that is oblivious of its environment and is reluctant to re-evaluate past efforts in the light of changing conditions soon finds itself out of step with the rest of the social order. When this happens, decline inevitably follows.

Головний радний Мирон Куропась виголосив у доповненні до друкованого звіту наступні заввади: „Шановна Президіє, Дорогі Делегати! Кажуть — виглядає, що тут є велика війна. На мою думку це є лише здоровий обмін думок з різницею поглядів, бо ж наші звіти — це вислови наших поглядів. Не всі мають з нами погоджуватися, але кожному з нас можна вільно про ці речі говорити. Бо хто інший, як не рідний брат мав би звернути свому братові увагу, коли, на його думку, щось робить він неправильно.

Відносно мого звіту можу сказати, що ніхто не повинен бути засоромлений моїм звітом. Може він не є надто популярний і може він не всім сподобається. Але я хочу вказати на наші хиби. Ними в першу чергу є те, що не використовується всіх сил головних урядовців у союзовій праці. Ці здібні люди бажають працювати, але стан за останніх 4 роки був такий, що важко було працювати. Друга проблема, це наш Комітет Молоді, який мав перевірити стан нашої молоді по цілій Америці. Ми започаткували такий Комітет в Шикаго і в ньому співпрацюють з нами два священики, православний отець Кулик і католицький отець Шарий. Оба вони молоді і самі найкраще розуміють проблеми молоді. Разом з ними співпрацюють для УНСоюзу і його молоді директор Рідної Школи і голова учительської громади та представники всіх молодечих організацій. Ми маємо вже велику статистику з виповненних запитників, але чекаємо, щоб схопити цілю стасистикою, по можности, всю нашу молодь. На підставі зібраних даних ми зможемо запляновати нашу працю серед молоді, бо ж треба знати стан нашої молоді, щоб устійнити, що з нею робити. Статистика дасть нам змогу прийти до конкретної оцінки стану і складення пляну праці. Ми мусимо плекати нашу молодь і дбати про неї, а це зможе найкраще зробити наш УНСоюз, бо має на це людей до праці і матеріяльні можливості. Працю треба вести і дати змогу її проводити, чи то в рямцях Комітету Молоді при Культурній Комісії, чи в тісній співпраці з Екзекутивою. Справу такого Комітету Молоді можемо ми тут вирішити на Конвенції і тут могли б ми вибрати членів такого Комітету, коли б Ви цього собі бажали. Праця такого Комітету є корисна і потрібна для добра нашого УНСоюзу. Бо є незаперечна конечність подбати вже тепер, щоб наша молодь дальше росла і могла запевнити нашу будучність".

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА „СВОБОДИ" АНТОНА ДРАГАНА



Цьогорічна, вже 26-та з черги конвенція нашої великої і славної установи, Українського Народного Союзу, відбувається майже щодо дня точно в 50-ті роковини смерти та в 110-ті роковини народження найбільшого — після Тараса Шевченка — сина українського народу, Великого Каменяра його долі-волі, Івана Франка. Цим подвійним роковинам Український Народний Союз і „Свобода" присвятили свій цьогорічний календар-альманах і також цю нашу конвенцію попереджує відповідна культурно-мистецька імпреза в честь Івана Франка.

Український Народний Союз, як і ввесь український нарід, має всі причини на те, щоб згадувати, шанувати й величати Івана Франка та жити і здійснювати його великі ідеали. Всі бо ми, вся наша велика нація, носить несперту печать його великого духа. А на славу і честь наших попередників-піонерів на американській землі треба сказати, що в цій країні вони прийняли ідеї Івана Франка та ними жили і їх здійснювали від самого початку свого поселення та свого організаційного оформлювання три чверти століття тому. Доказом цього можуть послужити пожовклі сторінки давніх річників „Свободи", може послужити вся історія українського поселення в Америці і Канаді, може послужити в першу чергу Український Народний Союз, духовим батьком для якого був його патрон Тарас Шевченко, але для якого програмою став Іван Франко. З його, Франкового, духа печаттю УНСоюз був створений та ріс і розвивався. Цьогорічна наша конвенція, що відбувається в роковини Івана Франка, є найдостойнішим місцем, щоб це пригадати, та найбільш авторитетним зібранням, на якому ми повинні потвердити свою відданість ідеалам Великого Каменяра долі українського народу і цим його пошанувати.

ЧАСТИНА ЦІЛОСТИ

На початку редакційного звіту не від речі буде ствердити одну істину, під кутом якої ми повинні розглядати і нашу дотеперішню активність і наші пляни на майбутнє, не тільки коли мова про публікації УНСоюзу, але й всю діяльність. Маю на думці все більшу — що так скажу — пов'язаність та взаємозалежність долі вже не тільки поодиноких станів і національних груп, але й народів та всього людства. Внаслідок стрімголового розвитку комунікаційних можливостей, останнім висловом якого є міжнародна сателітно-комунікаційна корпорація, що її очолює наш славний земляк д-р Йосиф Харик, світ став „малий" і в нових обставинах не можуть уже існувати жадні „гетта", не може вже бути жадної „хати скраю", ніхто вже не може звільнитись від взаємної залежности, а тим самим і взаємної відповідальности. Слова Івана Франка, роковини якого згадуємо, про те, щоб кожний думав, що на ньому „мільйонів стан стоїть", стали сьогодні конечністю і законом.

Сьогодні ми з оправданою гордістю можемо твердити, що саме ця конечність лягла в саму основу створення Українського Народного Союзу ще надовго перед тим, заки комунікаційні та інші сателіти й ракети почали літати понад нашими головами. Клич об'єднати всіх українців поза межами батьківщини в одну народну організацію, видвигнений нашим основоположником о. Григорієм Грушкою в „Свободі" 73 роки тому, започаткував Український Народний Союз. Під знаком цієї спільноти долі та взаємної залежности УНСоюз організувався і сьогодні організує своїх членів, він уже від самого початку свого існування радив їм ставати американськими і канадійськими громадянами та ніколи не тільки не втрачати, але й постійно скріплювати свій духовий зв'язок зі своїм українським народом.

Згадую про ці наші ідеали і цю нашу конечність, бо власне публікації УНСоюзу є тим головним помостом між членами і не-членами УНСоюзу, між нами на американській і канадійській землі та нашими братами в інших країнах і між нами усіми та нашим народом. Ми зрадили б основні ідеали наших основоположників, ми прогайнували б одну з головних передумов нашого росту і розвитку, або й припечатали б свою долю, якщо б про цю істину забули, від неї відступили.

Редакція видань УНСоюзу має причину і потребу пригадати цю давню і самозрозумілу засаду цьому нашому великому зборові, бо все ще не перевелися голоси — і не тільки серед недоброзичливих у відношенні до УНСоюзу посторонніх осіб, але й серед деяких свідомих та відповідальних його членів — які бажали б обмежити діяльність УНСоюзу виключно до забезпеченевої ділянки, а його публікації перетворити в „домашні вісті". Зайво було б доводити, що це був початок кінця не тільки УНСоюзу, але й всієї зорганізованої української громади на північно-американському континенті. Бо коли сьогодні і вже в найширшому світовому масштабі не може бути нічиєї „хати скраю", то тим більше не може її бути в одній національній громаді, та ще й з такими великими і шляхетними завданнями, як їх має українська громада в ЗДА і Канаді.

З ПЕРСПЕКТИВИ ЧОТИРЬОХ РОКІВ

Швидко й, здавалося б, непомітно проминули чотири звітові роки між попередньою, 25-ою, і теперішньою 26-ою нашими конвенціями. Але, як же багато нових сторінок історії записано в тому часі, скільки подій заіснувало, однаково світлих, як і трагічних, що матимуть навіть рішальний вплив на дальший розвиток і дальшу долю світу й людства. До найважливіших подій в цьому чотирірічному періоді треба зарахувати закінчення Другого Ватиканського Собору Католицької Церкви із його направду переломовими рішеннями та постановами що до достосування Церкви до нового стану і розвитку в світі. Вперше після довгих сторіч суперечностей і взаємного заперечування чи й поборювання як брат з братом обнялися чи простягнули до себе руки дружби і співпраці голови поодиноких віровизнань, започатковуючи цим новий період в історії людства. Нікому так, як нам, одному народові різних віровизнань, не може залежати на цьому співжитті більше.

Це „достосування" найбільшої духової і моральної сили в світі до нового розвитку в світі прийшло найбільш впору. Людство, що генієм свого ума піднеслося високо в космічні простори, що опоясало штучними сателітами не тільки Землю, але й інші планети та цілком реально приготовляється до передовженого вже в короткому часі висадки на Місяці, що має в своєму розпорядженні силу, яка спроможна дослівно змести все з лиця Землі або й зрушити саму Землю, мусить перевести основну переоцінку своїх вартостей, мусить етично достосуватись до нових обставин, до нового стрімголового технологічного розвитку.

Ми, українська громада в Америці й Канаді, як частина цілости, мусимо здавати собі з цього справу, мусимо за цими речами слідкувати, мусимо дати в них вклад і самим до них достосуватись і в цьому головна, чи одна з головних роль припадає нашій пресі та нашим публікаціям.

До подій, що потрясли світом в звітовому часі, треба зарахувати скритовбивство та смерть з рук комуністичного фанатика, молодого і надійного 35-го президента ЗДА Джана Ф. Кеннеді. На його місце прийшов президент Линдон Б. Джонсон із своєю програмою Великого Суспільства. По другому боці безславно закінчив свою криваву кар'єру кат України Нікіта Хрущов, на місце якого прийшли йому подібні Брежнєв з Косигіним. Серед загальних закликів до миру та мирних деклярацій, в багатьох частинах світу в тому часі спалахували „домашні війни", інспіровані завжди тими самими народовбивцями і злочинцями з Москви й Пейпінгу, які й самі між собою сваряться, але які змагають до тієї самої мети — заволодіти світом. Війна у В'єтнамі перетворилася в нову велику пробу, чи й наскільки вільний світ готовий протиставитись комуністичній загрозі та яку ціну він готовий заплатити за збереження волі. Факт, що в звітовому часі здобули свою національну суверенність і державну не-

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ УНС МАРІЇ ДЕМИДЧУК

Хвальний Уряде, Шановні Делегати 26-ої Конвенції УНС.

Чотири роки тому, на 25-ій Конвенції УНС Ви вибрали мене головною радною, за що я Вам з цього місця дякую. Бути вибраною до Уряду УНС так великим збором, це велика честь, бо як когось на уряд вибирається, то тим самим йому дається авторитет виступати і діяти не лише перед членством, але і перед широким загалом громадянства.

Я по можності моїх сил і знання, старалась виправдати мій вибір і Ваше довір'я до мене і ось нині складаю Вам мій скромний звіт. Праця Головних Радних це найважливіша праця при організуванні членів до УНС, бо сила нашої організації лежить в її членстві.

Як напевно пам'ятаєте, за останні чотири роки по Конвенції, ми перевели чотири кампанії в організуванні членства до УНС. Всі вони були доволі удатні. В кожній з них я брала активну участь, за що була надїлена Медалею ім. о. Г. Грушки та іншими, які УНС дарував всім, хто здобув найменше 10 членів за рік.

На терені Ню Йорку належу до Комітету Відділів УНС, де займаю пост місто-голови. В кожній акції Комітету беру активну участь. В останнім році Головний Уряд припоручив мені представництво УНС на трьох громадських імпрезах і на двох Ювілеях відділів УНС. 16 травня 1965, УСС обходили 50-ліття, на якім то Ювілею я сказала коротку промову на тему: Відгук американських українців до повстання УСС-ів. Це свято було в Ню Йорку. 24 жовтня 1965, 204 відділ УНС святкував 50-ліття свого існування. На тім святі я також репрезентувала УНС і виголосила промову на тему: Дорога вітчизна, а воля дорожча. В День Подяки найстарша жіноча організація Союз Українок Америки мала свою Конвенцію в Ню Йорку і рівночасно святкувала своє 40-ліття. На бенкеті в готелю Гілтон-Стетлер я також була репрезентанткою УНС. В січні ц. р. 36 відділ УНС іменем Пресвятої Богородиці в Рочестер святкував 50-літній Ювілей. На тому Ювілею я виголосила коротку промову на тему: Надбання УНС і Праця Жіноцтва, про що описла дала допис до Свободи.

Крім того в відділі 293, працюю як секретарка тже понад 20 років. Рівнож беру участь в громадськім житті моєї громади в Брукліні, а на терені Ню Йорку беру участь в праці жіночої організації, Союзу Українок, і входжу до ширшої Ради УКК.

Працю для УНС ціню високо в кожного члена цієї організації, бо УНС є справді заморською твердинею українців, як це сказав пок. Остап Грицай свого часу в своїй статті в „Свободі".

При кінці мого звіту хочу висловити мої побажання, найкращого успіху теперішній 26-ій Конвенції УНС, і дай Боже, щоб всі наради і рішення вийшли на користь для всієї нашої спільноти не лише в Америці, але в цілому світі.

До друкованого звіту головна радна Марія Демидчук додала наступні усні заввади:

„Хвальна Президіє, Світла Конвенціє, Шановні Делегати і Делегатки! Тому чотири роки Ви обрали мене на головну радну. Мій звіт з діяльности на цьому пості видрукований. Але моя праця для УНСоюзу датується від 1942 року, коли я перебрала секретарство Відділу і веду його до тепер. Крім організування нових членів для УНСоюзу, за що я була нагороджена медалею о. Грушки та іншими відзнаками, я мала велику честь репрезентувати УНСоюз на різних громадських імпрезах, на яких я складала привіти та виголошувала промови. Про працю для УНСоюзу не стараюся багато говорити, бо всі Ви її знаєте, бо інакше Ви не були б тут на Конвенції. Тисячі і десятки тисяч членства — 31 мільйона майна УНСоюзу — це вислід праці і зусиль нас усіх тут присутніх. Ми з'їхалися на Конвенцію, щоб радити над дальшим ростом УНСоюзу і над його добром. Радьмо розсудливо і будьмо свідомі наших завдань та відповідальности. Пам'ятаймо, що УНСоюз був збудований важкою працею в далеко гірших часах та обставинах. УНСоюз ріс і розвивався, бо він в'язав усіх своїх діячів і членів вищою ідеєю. Наші піонери вважали УНСоюз багато вищою установою, як лише забезпеченевою. У нашій Ювілейній Книзі УНСоюзу, виданій з нагоди 40-ліття УНС, вкінці опису 18-ої Конвенції, яка відбулася в Дітройті, подані такі слова на закінчення: „Ми віримо, що конвенції УНСоюзу в будучности перейдуть великі реформи і стануть більш організаційними, одначе їх дух лишиться той самий бо вони не можуть відійти від традицій УНСоюзу. Праця УНСоюзу не має бути лише для його членства і американських українців, але вона має служити загальній визвольній ідеї всього

Д-р Богдан Гнатюк заповів коротку — 15 хвилинну перерву в нарадах, але перед нею ще заступник головного предвідника УНС інж. Степан Куропась прочитав ряд оголошень про збори делегатів різних стейтів та округ.

Перерва тривала від год. 11.15 до 12.30 по полудні, коли д-р Богдан Гнатюк закликав делегатів зайняти свої місця та попросив до слова головного редактора „Свободи" Антона Драгана.

залежність не тільки дальші з колоніяльних раніше народів, але навіть і деякі племена, про яких досі мало хто чував, тільки підкреслює трагедію великого українського народу, що все ще перебуває в колоніяльній залежності від червоної Москви й є жертвою невпинної експлуатації та переслідувань.

РОЗБУРХАНЕ ПЛЕСО УКРАЇНСЬКОГО ЖТТТЯ

Великі й далекосяглі події заіснували в звітовому часі і в українському житті у вільному світі. Великою подією міжнародного значення було звільнення із сибірської каторги та приїзду до Риму митрополита-мученика Йосифа Сліпого, найменування його на патріярхорівного Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви та опісля піднесення до гідности кардинала. На превеликий жаль ця велика подія якось наче розгубилася у внутрішніх українських суперечностях відносно створення Українського Католицького Патріярхату. Великою подією в українському житті було поставлення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, а третьою важливою справою була в нас — можна б сказати — „Велика Дебата" на тему нашого відношення до відвідувачів із поневоленої України.

Усі ці справи мали максимальну увагу в публікаціях УНСоюзу, бо вони її вимагали і на неї заслуговували. Цією увагою до тих справ була подиктована й минулорічна поїздка звітодавця до Европи. Становище нашої редакції і нашої установи було багато разів з'ясовуване на сторінках наших публікацій й окремо в річних редакційних звітах під час нарад Головного Уряду УНС, отже було б зайво їх повторювати. Думаю, що не буде перебільшенням, як коротко ствердж̌у, що в усіх цих проблемах, які так глибоко інтересували і хвилювали нашу суспільність, публікації УНСоюзу — думаю в розв'язуванні та полагоджуванні цих проблем — відіграли головну, якщо не рішальну ролю.

Таку ж і ще більшу, бо ініціятивну ролю відіграла наша установа та її публікації в найбільшій та найсвітлішій в нашій історії події — поставленні та врочистостях відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Із сторінок „Свободи" ця велика акція почалася і на сторінках „Свободи" вона розгорталася та знайшла своє завершення. Думаю, що після заснування Українського Народного Союзу в 1894-му році, ніщо краще не свідчить про передову і навіть рішальну ролю „Свободи" й видань УНСоюзу взагалі, як власне ця акція, зв'язана з поставленням і відкритттям пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Америки. Подібна увага була приділена на сторінках „Свободи" й пам'ятникові Тарасові Шевченкові в Вінніпеґу. Ухвала Головного Уряду УНСоюзу, щоб опублікувати окремою книжкою „Пам'ятник Т. Шевченкові у Вашингтоні в документах і повідомленнях УНСоюзу та „Свободи" „була дуже правильна та повинна висвітлити ролю УНСоюзу в цій світлій події і закріпити її для історії.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

Поруч справ УНСоюзу та всієї нашої громади в Америці і Канаді, справи нашої батьківщини-України й нашого поневоленого волелюбного народу завжди найживіше інтересували нас усіх та мали найбільшу увагу в „Свободі" й інших публікаціях УНСоюзу. Вони заслуговують і на окрему увагу в цьому конвенційному редакційному звіті, тим більше, що в останніх роках було багато недоброзичливих і підступних спроб спонукати нашу суспільність не тільки до завжди побажаної перевірки, але й до — в нашій оцінці — нічим неоправданої зміни наших поглядів і нашого відношення до того, що ми назвали б проблемою поневоленої України. Попередня, 25-та конвенція УНСоюзу схвалила зобов'язуючу її видавництво резолюцію, в якій сказано, що в Україні не зайшли жадні такі зміни, які вимагали б перевірки нашого відношення до її положення. Чи зайшли такі зміни в звітовому часі? Так нам підповідали і в цьому хотіли нас переконувати. Першим важливішим кроком було відоме звернення нібито „діячів української культури" підсовєтської України із самозапрошенням до участи у врочистостях відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Опісля прийшли не менш відомі відвідини групи Колосової та інших „бриґад" і згадана вже „Велика Дебата" серед українських поселенців у вільному світі. Гасла про „зв'язок з батьківщиною", про „творців української культури" і подібні натрапляли на похвальний сентимент серед багатьох українських патріотів і могли легко закрити їм очі на безрадісну політичну дійсність в Україні. Становище „Свободи" в цій справі відоме і дійсність його потверджує. Діячів української культури ставиться перед судом, горять від підпалу українські культурні скарби, окуповану країну заливає нова хвиля терору і русифікації, а відносно еміґрації — замість недавніх підлесливих слів, сиплеться давно відома брудна лайка та давні інсинуації. Хитрощі з „культобміном" і „контактами" не пощастили й тепер, на недавній конференції в Києві, з-поза культобмінної та контактної машкари показалося те саме справжнє обличчя червоного окупанта, який вогнем і мечем нищить українство від майже 50 років. Очевидно, що ми тільки із симпатіями та співчуттям можемо відноситись до тих наших братів з-поза залізної заслони, які в обставинах були змушені маскувати затію ворога, але не можемо забувати, що й між ними є корнійчуки. Недавні ще залицяння до еміґрації й теперішній новий вибух лайки і погроз проти еміґрації в Києві нагадують відомий дотип про людину, яка побачила на дверях установи оповістку, що пошукується „культурного й гладкого в поведінці" працівника та зголосилася на працю. Коли ж їй сказали, що місце вже зайняте, то вона останніми словами вилаялась, чому не знято з дверей оповістки, якщо місце вже зайняте.

ЗДОРОВІ ПРОЯВИ

Серед багатьох дебат і суперечностей в нашій суспільності почали зарисовуватися і здійснюватися нові великі і здорові прояви, що з черги можуть скріпити силу і вартість та значення і ролю української громади у вільному світі. Український Конґресовий Комітет Америки відбуде цього року свій конґрес та відзначить своє 25-річчя. Наші брати по той бік ріки св. Лаврентія, в Канаді, активно заанґажовані в підготові відзначення 100-річчя Канади і 75-річчя українського поселення в тій країні й почали акцію збірки мільйонового фонду на Шевченківську культурну фундацію. Спільно УККА і КУК, при видатній участі нашої установи та її працівників, зближаються до здійснення нового історичного діла: скликання і відбуття з ініціятиви Пан-Американської Української Конференції Світового Конґресу Вільних Українців, що мав би відбутися в листопаді наступного 1967-го року, саме в 50-річчя Української Національної Революції. Згадаю, що цим роковинам буде в цілості присвячений альманах УНСоюзу на 1967-ий рік, що вже є в редакційній підготові.

Це тільки дуже коротка і загальна пригадка того міжнародного й українського тла, на якому працювало Видавництво УНСоюзу в звітовому часі. Загальний огляд тієї праці й дальша характеристика поодиноких наших публікацій, як і деяких проблем допоможе нам побачити їх — як кажуть — світла і тіні та поробити відповідні висновки й винести відповідні рішення на майбутнє. Цю характеристику хотів би я ще попередити короткою згадкою про втрати з-поміж наших редакторів і співробітників, віддавши цим заслужену пошану їхній пам'яті.

НАШІ ВТРАТИ

У звітовому часі відійшли у вічність два видатні і заслужені для Видавництва, УНСоюзу й Американської України та української справи колишні члени нашої редакції і громадські та політичні діячі: довголітній редактор „Свободи" та один з найбільш заслужених діячів-піонерів д-р Семен Демидчук і перший та довголітній редактор нашого англомовного „Українського Тижневика", організатор і лідер нашої молоді, довголітній голова Українського Конґресового Комітету ред. Степан Шумейко. Відійшли від нас у вічність і два десятки довголітніх та відданих постійних дописувачів - співробітників „Свободи", між ними й такі світлі постаті нашого культурного й громадського та політичного життя, як проф. Володимир Дорошенко та редактор Василь Мудрий. На сторінках „Свободи" та інших публікацій УНСоюзу назавжди збережеться велика частина їхньої творчости і їхнього вкладу в нашу культуру і наш розвиток, а з цим і пам'ять про них.


Д-р Семен Демидчук


Ред. Ст. Шумейко

ЩОДЕННИК „СВОБОДА"

Багато дечого нового сталося в „Свободі" впродовж останніх чотирьох звітових років. Вистачило б порівняти цей щоденник з-перед чотирьох років і сьогодні. В „Свободі" — як це згадувано в одному із попередніх редакційних звітів — ми не тільки визнаємо, але й практикуємо засаду, що в світі ніщо не стоїть на місці, що в житті все або розвивається і йде вперед, або занепадає і нидіє. Думаю, що „Свобода" зробила поважний крок вперед. Йдучи по тій самій лінії, що все тепер робиться в світі — достосування до нового стану речей, наша редакція намагалася також і „Свободу" достосувати до нових потреб і вимог нашого часу і нашого розвитку. Мавши на увазі, що величезна більшість — якщо не всі наші читачі вже можуть свобідно користуватись загальними американськими джерелами інформацій, ми сильно — що так скажу — „зукраїнізували" газету. Очевидно, що ми не могли й не можемо виключити із щоденника загальних американських та міжнародних вісток і коментарів на американські та міжнародні теми. Але, коли мова про вістки на першій сторінці, ми їх тепер переважно тільки відмічуємо, реєструємо в рубриці „Останніх вістей". Натомість, на першій сторінці ми ввели дві нові рубрики: „Українці у вільному світі" та „На нашій, не своїй землі". Українські вістки та інформації переважають на першій сторінці і без окремих рубрик, при чому союзові вістки мають самозрозуміле першенство в органі УНСоюзу. Завдяки тісній співпраці з видавництвом екзекутивних урядовців УНСоюзу, зокрема гол. предсідника Йосипа Лисогора, заступника гол. предсідника й „декана" наших кореспондентів інж. Степана Куропася, гол. секретаря д-ра Ярослава Падоха, гол. касира Романа Слободяна, інших головних урядовців та організаторів і урядовців Відділів, „Свобода" в звітовому часі може більше ніж будь-коли була органом УНСоюзу також у тому відношенні, коли мова про інформування читачів про життя, працю і розвиток цієї установи. Підкреслюю це в звіті, бо з практики відомо, що на кожній конвенції УНСоюзу постійно трапляються голоси, мовляв, „Свобода" подає замало вісток з життя УНСоюзу. Сьогодні така заввага була б зовсім безпредметна.

Зреформовано під кутом „достосування" й „українізації" також другу, редакційну сторінку. Вже від кількох років також і на цій сторінці переважають інформаційні статті та коментарі на українські теми. Навряд чи була в нашому житті будь-яка важливіша подія чи справа, яка, крім інформації, не мала б ще свого відповідного насвітлення на сторінках „Свободи". Таку ж окрему увагу мали в „Свободі" і всі події в Україні та посередньо чи безпосередньо з Україною зв'язані.

Третя і четверта сторінки щоденника — призначені на оголошення та дописи з громад. У цій ділянці в нас існує замало було б сказати трудність, бо це справжня трагедія. У хвилині, як приготовлявся цей звіт, на редакційних столах і в друкарні була ще бодай яка сотня залеглих дописів, дарма, що від деякого часу ми друкуємо збільшену кількість видань „Свободи" в подвійному об'ємі. Тут уже не допоможуть жадні реформи і жадні спекуляції. Життя і нашої установи, і нашої громади розвивається і дійшло до такого ступня свого розвитку, що його вже в жадному разі не можна віддзеркалити на чотирьох сторінках навіть щоденної газети. Єдиним виходом із цього зачарованого кола може бути збільшення об'єму „Свободи" в найкращому інтересі і самої газети, і нашої установи, як і всієї нашої громади.

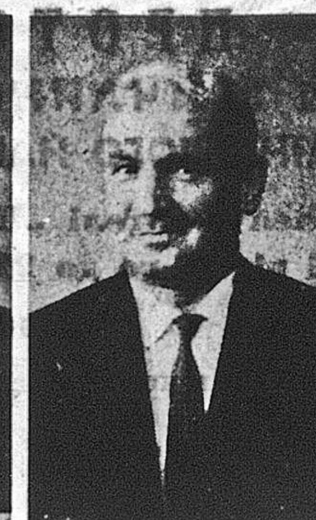
Уже більше ніж десять років у кожному редакційному звіті на конвенціях і на річних нарадах Головного Уряду була та сама інформація: редакція „Свободи" працювала в тому самому складі. Цим разом також і тут зайшли зміни, бо мусять зайти. Як в цілій нашій установі, так і в редакції мусимо думати про неперервність та тяглість праці, про її розвиток і про майбутнє. Був найвищий час, щоб редакційний склад дещо відсвіжити, і не тільки тому, що двох наших редакторів уже давно переступили пенсійний вік, але й праці та завдань прибуло.

Із цих причин та потреб, як і з тієї наглої причини, що одного з редакторів треба було на довший час відрядити до праці при підготові матеріялів до другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства, впродовж останніх двох років ми намагалися здобути для редакції бодай одного постійного нового співробітника. Так то впродовж кількох місяців в складі редакції по черзі працювали: ред. Іван Овечко, який з родинних та здоровних причин переїхав опісля до Каліфорнії, залишившись і надалі нашим вартісним співробітником - дописувачем; ред. Леонід Полтава, який опісля перейшов на працю в державній установі; ред. Микола Щербак, що працював у редакції під час перерви в його постійній праці й опісля, повернувшись назад до неї, став нашим вартісним співробітником-дописувачем, слідкуючи зокрема за вістками з України та приготовляючи матеріяли до рубрики „На нашій, не своїй землі". Вкінці, з початком цього року на постійну працю в редакції, як її член, поступив один з найкращих наших фахівців у цій професії, відомий також із своєї літературної творчости, редактор Остап Тарнавський.

Окремо треба згадати про наладнання в звітовому часі одної з важливих ділянок, зокрема у відношенні до нашої молоді та з уваги на всебічність нашого життя. Маю на думці постійну інформацію і на сторінках щоденника, і у формі окремої сторінки про спорт. Вартісним і — можна б сміло сказати — незрівняним і незаступимим спортовим редактором „Свободи" є такий же вартісний асистент головного секретаря УНС п. Володимир Сохан.


Вячеслав Давиденко

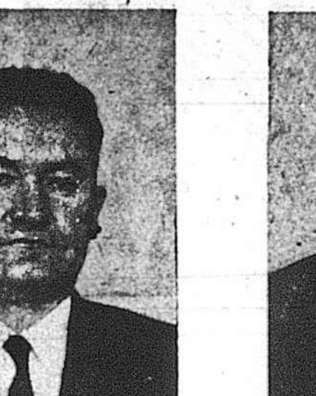

Іван Кедрин


Богдан Кравців


Д-р Лука Луців


Остап Тарнавський


Іван Керницький


Володимир Сохан

Отже, в складі редакції щоденного органу УНСоюзу тепер, крім звітоздавця, працюють найбільш кваліфіковані знавці редакційного діла: ред. В'ячеслав Давиденко, ред. Іван Кедрин - Рудницький, ред. Богдан Кравців, який впродовж останніх трьох місяців повночасово працював при підготові матеріялів до другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства та ще й в майбутньому працюватиме в тій ділянці аж до остаточного закінчення цього тому, д-р Лука Луців та ред. Остап Тарнавський. До редакційного складу належить, хоч і не працюють постійно в приміщеннях „Свободи", спортовий редактор Володимир Сохан та відомий наш письменник - фейлетоніст Іван Керницький — Ікері — від кількох місяців — ред. Микола Щербак. До них, думаю, можна б зарахувати й згаданих уже при іншій нагоді членів Екзекутиви УНС.

Збагатився і урізноманітнився в звітовому часі новими вартісними співробітниками й дотеперішній штаб наших дописувачів. Ред. Ол. Килимний з Бразилії, д-р Богдан Галайчук з Аргентини, д-р Михайло Данилюк, пані Леся Лисак та інші в Америці, ред. Теодор Данилів в Европі — щоб тільки для прикладу згадати деяких. Усі вони, разом із давнішими нашими дописувачами з усіх частин світу, дають непроминаючий вклад у розвиток нашої політичної думки, нашої культури та нашого громадського життя. Жалію, що не маю можливостей всіх їх назвати поіменно в цьому звіті — надіюся, що зможемо це зробити в окремій публікації, що її вже тепер плянуємо видати з нагоди недалекого 75-річчя „Свободи". Скажу тільки, що вартості вкладу цих наших співробітників, між ними багатьох найбільш кваліфікованих знавців поодиноких ділянок, їхньої доброзичливості і жертвенності ми не всилі винагородити. Тим більша вдячність їм належиться не лише від редакції, але й від нашої установи і від усієї нашої громади.

При „Свободі" в звітовому часі продовжувано видання „Трибуни УНС" та сторінок молоді: „Студентське Слово", „Пластова Ватра", „Шлях Молоді", „Сторінка Зарева", „Сторінка ТУСМ", „Український Спорт" та „Літопис ОДУМ", а час-від-часу друковано ще такі окремі сторінки, як „Рідна Школа", „Українці над Пацифіком" та деякі інші. На жаль, ще також у звітовому часі не могли ми до цих видань додати окремої сторінки літератури і мистецтва і на додаткові трудноші натрапляли в періодичній публікації існуючих сторінок. Це тому, що місце на ці додаткові сторінки нам у звітовому часі частіше ніж досі приходилось „реквірувати" на те, щоб вичерпувати залеглі матеріяли, редакційні й оголошеневі, а це з черги знеохочувало наших відданих й часто ентузіястичних редакторів сторінок, які не мали певности, чи запляновані ними сторінки зможуть появитися в передбаченому часі. Сторінке молоді появляються при „Свободі" вже майже півтори декади і з досвіду знаємо, яку важливу ролю вони виконували для цих молодечих організацій та для їхнього — що так скажу — місця в нашій громаді. Тільки збільшення об'єму „Свободи" може розв'язати цю проблему.

На такі ж і деякові трудноші натрапляла і „Трибуна УНС", яка в звітовому часі не завжди появлялася з кінцем кожного місяця разом із місячними рекордовим та касовим звітами. Додаткова трудність була в тому, що чомусь деякі із самих союзових діячів та дописувачів ставляться з деяким пересудом до цієї трибуни й воліють, щоби їхні матеріяли друкувати на сторінках щоденника. Тим не менше, „Трибуна УНС", яка в звітовому часі появлялася частіше вже на чотирьох сторінках друку, збагатила — думаю — не тільки нашу інформацію про нашу організацію, але й була важливим посібником в організаційній праці. Цим — можна б сказати — вужчим пресовим органом УНСоюзу, його „Трибуною", зокрема й дуже активно турбувався, даючи свій рішальний вклад в її редаґування, наш головний секретар д-р Ярослав Падох та асистент гол. секретаря п. Володимир Сохан. Не тільки вдержання, але й дальша розбудова та поширення цієї „Трибуни" є в найкращому інтересі нашої установи та її дальшого росту.

THE UKRAINIAN WEEKLY

Цю саму працю, ті самі завдання і ті самі обов'язки, що їх виконує український щоденник „Свобода" для тих наших членів і четачів, які володіють українською мовою, для молодшої англомовної нашої генерації виконує наш англомовний „Український Тижневик". Після відходу від праці першого редактора цього тижневика, покійного вже Степана Шумейка, багато часу й зусилля вимагала справа добору відповідного іншого кваліфікованого редактора та стабілізації і тяглості редакційної праці. Ці заходи й зусилля відомі із річних редакційних звітів. В різному часі та впродовж довших і коротших періодів цей наш тижневик редаґували Володимир Прибила, Гелен Перожак-Сміндак, Ростислав Хом'як, Володимир Душник і, врешті Зенон Снилик, теперішній редактор. То ж і віддаймо перш за все йому голос:

REPORT BY ZENON SNYLYK

Zenon Snylyk

Since joining the publicational department of the Ukrainian National Association in February, 1962, I have had both the privilege and the opportunity of being associated with various projects of our English-language section.

Originally engaged to work solely on the editorial staff of "The Ukrainian Weekly," with the view of eventually assuming full responsibilities as editor of that publication, I was transferred after five months (August, 1962) to the English-language Ukrainian Encyclopedia, a major UNA project with which I was associated on a full-time basis until May, 1965. During that time, I was called upon to take over the duties of editor of "The Ukrainian Weekly" for periods extending up to three months in the absence of my colleague and predecessor, Dr. Walter Dushnyck, who was acting editor of our English-language weekly. From time to time, I also submitted articles and assisted on the technical phase of editing. Upon termination of Dr. Dushnyck's employment with us (May 15, 1965), I was informed by Mr. Antin Dragan, Editor-in-Chief of "Svoboda," that I was being transferred to "The Ukrainian Weekly" on a full-time basis.

Thus, since the middle of May, 1965, I have had the privilege and the responsibility of editing "The Ukrainian Weekly," official English-language organ of the Ukrainian National Association.

Since its inception almost 33 years ago, "The Ukrainian Weekly" has perfomed a major function in the overall activity of the Ukrainian National Association and its publicational sector in particular. Designed as a vehicle of information and communication for the English-speaking members of the UNA, "The Ukrainian Weekly" has endeavored to promote knowledge of Ukrainian history and culture, to disseminate truth about Ukraine among our American friends and thus advance the cause of Ukrainian freedom and independence, and to serve as a news medium for UNA membership and the youthful segment of our organized community on the North American continent. Even a cursory look at the yearbooks of the past 33 years will bear out the contention that "The Ukrainian Weekly" has done a magnificent job in living up to its intended objectives and in maintaining the high standard that is characteristic of virtually all UNA undertakings. In this, it is greatly indebted to the UNA leadership and membership alike, and to countless individuals who have collaborated in various capacities over the years in making it the best Ukrainian English-language weekly in the free world. In this respect, no small measure of gratitude should go to the founder and longtime editor of "The Ukrainian Weekly," the late Stephen Shumeyko, who was still with us at our last Convention in 1962 and whose untimely death a year later deprived the Ukrainian community of a truly dedicated and outstanding leader from the ranks of our younger generation.

Emerging from its critical stage, precipitated by Mr. Shumeyko's illness and subsequent editorial instability, "The Ukrainian Weekly" may be said to have embarked on a new course, dictated in part by the necessities of the times and, in part, propelled by its own and UNA's vast potential for continued growth and development. While in no way digressing from the original intent and purposes which have guided it in its remarkably persevering work, "The Ukrainian Weekly" now stands ready to assume greater responsibilities, to expand its services and to improve the quality of its content with the blessing and the help of its publisher.

Wishing in no way to evaluate or pass a judgement on my own performance since assuming both the full load of work and the attendant responsibilities as editor of "The Ukrainian Weekly," I would like to state that my approach to the task at hand is that of a challenge, not a problem. A challenge that must evoke a creative and positive response, not a problem in need of some intangible cure or an emergency solution. To be sure, the problems are manifold, the tasks are great, the load is at times frustratingly overtaxing, if not downright discouraging. Our shortcomings are many and varied, but the challenge, the prospect, the vista is more compelling, evoking as much desire as determination to move forward and to ever seek new heights of achievement. It is this approach that serves both as my inspiration and my guideline in the daily chores as editor of The Ukrainian Weekly.

(To be continued)

Український Літературно-Мистецький Клюб у Філядельфії, Па.
пригадує, що
в суботу, 29 жовтня 1966
КОНЦЕРТ
відомої пари мистців-співаків
ЇЇ й ЛЮБО МАЦЮК
При фортепіяні: **О. ОМЕЛЬСЬКИЙ**
Заля: **„ГАЙСКУЛ ФОР ГЕРЛС"**
при вул. Брод і Олней
Початок о год. 7:30 веч.
Вступ за програмками, які можна ще набути в крамницях „Ельдорадо", „Оріон" та пп. Лукасевичів.

20-ий Відділ Союзу Українок Америки
ім. Олени Теліги у Філядельфії, Па.
— влаштовує —
в неділю, дня 23-го жовтня 1966 р.
ВЕЧІР 7 ЛІТ КОНКУРСУ СФУЖО
що відбудеться
в годині 6-ій веч. у ДОМІ СУА
при 4936 Н. 13-та вул. у Філядельфії, Па.
У ПРОГРАМІ ДОПОВІДЬ І ВІДЧИТАННЯ НАГОРОДЖЕНИХ ГУМОРЕСОК.
ГОСТЯМ РАДІ! УПРАВА ВІДДІЛУ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
ВІДДІЛ НЮАРКУ-ІРВІНГТОНУ
запрошує Українське Громадянство на
ОСІННЮ ЗАБАВУ
що відбудеться
в суботу, 22-го жовтня 1966 р.
в залі **НАРОДНОГО ДОМУ**
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.
Грає оркестра — „ВЕСЕЛКА"
ПОЧАТОК: 8:00 год. веч.
Вступ: $2.50; для молоді $1.50

Управа 83-го Відділу ім. Івана Франка у Філядельфії приготовляється до 50-річного Ювілею

29 жовтня б. р. членство 83 відділу УНСоюзу імені Івана Франка в Філядельфії святочно буде відзначати Золотий Ювілей свойого Товариства.

Як раз 15 жовтня б. м. минає 50 років від того дня, коли 26 молодих патріотів, які щойно прибули на вільну землю Вашинґтона, зібрались в приватнім домі Романа Караїна, щоб отворити відділ УНСоюзу.

Читаючи по п'ятидесяти роках перший протокол з тих зборів, з приємністю треба ствердити, що основоположники нового відділу були великими ентузіястами УНСоюзу та й при цьому любителями Івана Франка, а це тому, що більшість з них були синами підкарпатських гір.

По п'ятидесяти роках існування цього відділу Господнє Провидіння так зарядило, що із згаданих 26 присутніх на перших зборах відділу сьогодні залишились чотири при життю, а саме Роман Карбівник, Семен Чорномаз, Михайло Головатий і Андрій Вишиваний. Тут слід згадати, що першим секретарем відділу був Роман Карбівник, і він повних 50 років залишився активним союзовцем, виконуючи різні функції у Відділі, а останньо є вже 15 років головою Відділу. Рівнож і Семен Чорномаз залишився активним членом, сповняючи 25 років обов'язки секретаря, а тепер вже майже 10 років є головою Контрольної Комісії.

Щоб святочно відзначити таку важливу дату, з рамени Відділу вибрано спеціяльний комітет, який постановив влаштувати святочний бенкет для відзначення Золотого Ювілею та й вшанування основоположників відділу. Бенкет нвідбудеться в суботу 29 жовтня в одномі з найкращих „Контрі Клюбів" міста Філядельфії, а саме в Райфел Клюбі.

До участи в в тому святочному акті запрошено не лишень членів Відділу, але і представників інших відділів, так місцевих, як і позамісцевих.

Достойним гостем та й головним промовцем під час бенкету буде Головний Предсідник УНСоюзу п. Йосиф Лисогір, який прибуде на це свято враз з дружиною п. Марією Лисогір. Рівнож і д-р Володимир Галан голова Кон. Ком. УНСоюзу та й один з найбільш заслужених громадсько-суспільних діячів міста Філядельфії, заповів своє прибуття враз з дружиною п. Галан. Буде присутній і п. Іван Одежинський, головний радний УНСоюзу, який веде завзяту кампанію за вибір на пост посла до стейтової леґіслятури в Гарісбурґу. Напевно всім присутнім буде приємно вітати між собою молодого енерґійного адвоката українського роду, який всіма силами при помочі широкого комітету, веде завзяту кампанію за вибір на конгресмена до Вашинґтону. В бенкеті візьме участь декан української православної церкви філядельфійського деканату — митрофорний о. Омелян Мицик.

Підготовчий Комітет подбав і про розвагову частину, і великоб атракцією вечора буде виступ славної танцювальної групи СУМА ім. УПА з Філядельфії під мистецьким керівництвом п. М. Солтиса. Ця група виконає деклямації в честь патрона Івана Франка. А всіх тих, що люблять спів, напевно полонять своїми чарівними голосами сестри Маріянна і Катруся Сухенки з Брістолю, Па. Тут слід згадати, що панна Маріянна Сухенко, це бувша „Міс Союзівки" і вона є знана Союзовій громаді зі своїх виступів по різних місцевостях.

Крім згаданих вже достойних гостей, в бенкеті візьме участь „Міс Гемісфер" (Міс Америки) красуня панна Марійка Рибчук і перша принцеса „Міс Союзівки" на біжучий рік — панна Марійка Кундеревич.

По бенкеті відбудеться забава з танцями, під час якої буде грати широковідома оркестра Павла Малинівського з Честеру, Па.

В день бенкету в ранніх годинах будуть відслужені Служби Божі в наміренні померлих членів в українській католицькій церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелроз Парку, яку відслужить о. Бурак о год. 9-ій і в Катедральному Храмі української православної церкви при 5-вулиці, яку відслужить о год. 10 митрофорний о. Стефан Біляк. Віримо, що Союзова громада міста Філядельфії чисельно візьме участь в цих Богослужбах.

Степан Гавриш
секретар відділу.

Концерт „Шумки" і співаків в Едмонтоні

Вже сьомий рік влаштовує танцювальний ансамбль „Шумка" з Едмонтону свій виступ кожної осени або взимі в найкращій і найбільшій залі „Ювілейної авдиторії" в Едмонтоні, що її звичайно заповнюють по-береги українці і любителі українських танків — наші співгромадяни.

Цьогорічний виступ молоденьких танцюристів з „Шумки" відбувся в п'ятницю, 23 вересня о год. 8:30 вечором, посднаний з концертом двох милих співаків: оперного артиста і професора співу Дометія Березенця (баритон) і молоденької співачки (учениці проф. Дометія) Вікторії Винничук (сопрано). Вона відспівала дві українські народні пісні: „Ой у полі тихий вітер віє" — в обробці Лятошинського і „Дощик, дощик" — жартівливу пісню в обрібці М. Лисенка — і полонила слухачів. Проф. Дометій Березенець виконав по мистецьки теж дві пісні: „Ти не прийшла в вечірній час" — слова Олеся, муз. В. Божика та „Чорнії брови" — в обробітці Надененка. Захоплена публіка приневолила Березенця до наддатків: "Удовицю я любив" — муз. Косенка і „Чоловік сіє жито" — муз. Лисенка. Фортепіяновий супровід спочивав у руках відомої піяністки Валентини Доброліж. Обоє співаки виконали ще спільно дві пісні (дует): „Ой на гору козак воду носить" — муз. Лисенка і „Червоная калинонька" — муз. К. Стеценка. По бурхливих оплесках і на настирливі домагання обоє милі співаки відспівали ще як наддаток „Ой зза гори туман налягає" — українську народну пісню, теж при фортепіяновому снупроводі В. Доброліж. Милій співачці Вікторії передано китицю троянд.

Танцювальний ансамбль „Шумка" виконав у першій частині танки: „Інтродукція" і „Хусточка" - буковинський танець, з прегарними строями (укладу О. Семчука) з правдивою трембітою на тлі гір Карпат, „Дід чи баба" (укладу Олега Лукомського та Ореста Семчука) та „Їхав козак на війноньку" — як першу частину (укладу Євгена Звоздецького й Ореста Семчука). Крім того відспівала згадані дві пісні мила Вікторія Винничук. У другій частині танцюристи „Шумки" виконали теж 5 танків: „Аркан" (укладу Євгена Звоздецького), „Ластівка" і „Гопак" (укладу Наталки Доброліж - Маївської), „Домбра" (укладу Ореста Семчука) і „Козак вертається" (друга частина). У другій частині виступив теж оперний співак Дометій Березенець, із згаданими піснями та опісля обоє в дуеті. Дуже гарні декорації: соняшники і мальви біля хати і плота, гори Карпати, краєвид — виконав по-мистецьки Вадим Доброліж. У його руках були теж і світляні ефекти.

Танцювальний ансамбль „Шумка" вибирається на світову виставку до Монтреалю, де виступатиме від 1 до 4 серпня 1967 р. Тому перед хореографами і танцюристами „Шумки" велетенська праця: і солістів і цілого ансамблю зокрема.

Очевидно, кожний бажає їм найкращого успіху на Світовій виставці, але саме тому вони мусять добре і наполегливо попрацювати, якщо хочуть дійсно гідно репрезентувати українські танки під мистецьким оглядом. Виступ у Монтреалі — це не виступи в Едмонтоні, в Алберті або Саскачевані, де їхні прихильники неодне недотягнення їм пробачуть. Отже до праці над собою.

М. Х.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка" і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

29

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч", Шикаго	$25.00	С. Хом'як, Філядельфія	2.85
М. Малевич, Пітсбург	10.00	М. Попик, Філядельфія	2.55
Інж. О. Б. Мацькевич, Бронкс	10.00	П. Королишин, Петерсон	2.40
Б. Романенчук, Філядельфія	10.00	В. Добромільський, Клівленд	2.00
Д-р. М. Дурда, Еденсбург	8.30	І. Дорота, Гарфілд	2.00
С. Перун, Ню Брітен	6.00	Е. Перхач, Шикаго	2.00
О. Жулинський, Нюарк	5.00	М. Петришин, Ню Смирна Біч	2.00
С. Чміль, Перу	5.00	Н. Стеткевич, Воррен	2.00
Г. Барабаш, Едмонтон	4.00	П. Ягнич, Юніонтавн	2.00
В. Зелінка, Шикаго	4.00	В. Гібба, Нюарк	1.80
Д. Ільків, Едмонтон	3.10	Ю. Архипів, Бруклин	1.30
О. Бурштинський, Філядельфія	3.00	Г. Галан, Гріс	1.25
І. Гашинська, Ню Йорк	3.00	Б. Білинський, Шикаго	1.00
М. Гречило, Мілвокі	3.00	С. Княс, Джерзі Ситі	1.00
І. Куси, Випани	3.00	К. Малахов, Ню Йорк	1.00
Л. Поліцка, Дулут	3.00	І. Марущак, Кліфтон	1.00
І. Сенів, Шикаго	3.00	В. Мелько, Філядельфія	1.00
М. Сенько, Ню Брітен	3.00	Ф. Савечка, Гартфорд	1.00
В. Сімків, Філядельфія	3.00	В. Савка, Гетфілд	1.00
Г. Турчак, Фенiксвілл	3.00	В. Сидяга, Гленбрук	1.00
В. Федік, Іст Орандж	3.00	о. В. Слюзар, Монтреаль	1.00
І. Світ, Ню Йорк	2.90	С. Стефанів, Флинт	1.00
		І. Тесля, Оттава	1.00
		Б. Хабурський, Ню Йорк	1.00
		К. Чішняк, Клівленд	1.00
		П. Шевчук, Вотервліт	1.00

Листа вплат на купно Дому Українського Конґресового Комітету в Ню Йорку

В часі нарад IX Конґресу УККА делеґат Платників Національного Датку з м. Філядельфії, д-р Микола Ценко заініціював і перевів збірку між делеґатами на купно Дому УККА разом з НТШA. У висліді нижче згадані делеґати зложили свої пожертви в сумі $ 100 або більше.

По 200.00 дол.
інж. Степан Куропась, Михайло і Степанія Салдан.

По 100.00 дол. пожертвували:
о. декан Мирослав Харина, д-р Микола і Володимира Ценки, Пані Степанія і Степан Бартко, д-р Ярослав і Ірена Падохи, Мґр Володимир Ничай, Хор ім. Т.Шевченка, ООЧСУ — Відділ Балтімор, Мд., д-р Володимир і Марія Душник, Проф. Роман Смаль - Стоцький, Мирослав і Мирослава Скаськів, Кучкуда Василь, родина Наконечних, д-р Ілля Карапінка, ООЧСУ — Відд. Нюарк, Н. Дж., Михайло і Софія Ейна, д-р Ярослав і Стефанія Бернадин, д-р Микола Чировський, Проф. Іван Струк, Іван Малиновський, В. С. Долинський, проф. Лев Добрянський, Хоманчук, Юліян Ревай, Іван і Наталія Базарки, Н. Й. Василь Шарван, Бофало — Відділ УККА — Дітройт - Схід. Миш.

● **На судовій розправі у Парижі** проти виконавців схоплення і, мабуть, убивства марокканського політичного втікача Мехді Бен Барки 29 жовтня мин. року, прокурор зажадав кари в'язниці 20 років проти двох підсудних та менші в'язничні кари до трьох років для інших оскаржених. Розправа триватиме ще який тиждень.

МІСЦЕВИЙ БОЛГАРСЬКИЙ ТЕАТР „БАЙ-ГАНЬО"
ставить комедію
ДРАГУТІНА ДОБРІЧАНІНА під наг.
„ВУЛ. СОЛОВЕЙКА Ч. 17"
в JUDSON HALL, 165 W. 57-ма вул. в НЮ ЙОРКУ
в п'ятницю, 21-го жовтня 1966 року
о 8-ій год. веч.

Дія відбувається в сучасному місті за залізною куртиною, де катастрофальний брак помешкань спричиняє великі клопоти — але заразом є невичерпним джерелом рясних комічних ситуацій.

Квитки в ціні $4 і $5 можна набути при касі, або замовляти телефонічно на: **EL 5-5296.** Друкований зміст англійською мовою при вступі.

На дві години перенесіться за залізну куртину...

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗДА
Філологічна Секція
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
присвячена літературній творчості письменниці
Д-Р СОФІЇ ПАРФАНОВИЧ
відбудеться **в суботу, 22-го жовтня 1966 р. в год. 6-ій веч.**
в залі **Українського Інституту Америки**
2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку

Програма:

1. **Проф. д-р В. Стецюк:** Відкриття.
2. **Проф. д-р Р. Осінчук:** Слово від Математично-Природописно-Лікарської Секції НТШ.
3. **Проф. д-р В. Лев:** доповідь на тему „Тваринна тематика в загальній світовій літературі".
4. **Мґр. Л. Храплива:** доповідь на тему „Літературна творчість Софії Парфанович".
5. **Д-р С. Парфанович:** Заключне слово.

Вхід вільний!

По закінченні Конференції відбудеться зустріч з ВШ. Авторкою при чаю, влаштовуваним Секцією Дружин Лікарів Метрополітального Відділу УЛТПА.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ В НЮ ЙОРКУ
В П'ЯТНИЦЮ, 21-го ЖОВТНЯ 1966 р. **Початок: 8:30 веч.**
— відбудеться —
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
Д-р СОФІЇ ПАРФАНОВИЧ
Будуть прочитані уривки з нових недрукованих творів.
Вступне слово про Письменницю виголосить д-р Василь ЛЕВ

ХОР УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ в НЮАРКУ, Н. Дж.
— влаштовує —
КОНЦЕРТ ТВОРІВ РЕЛІГІЙНОЇ МУЗИКИ

В Джерзі Ситі:
в НЕДІЛЮ, 23-го ЖОВТНЯ 1966 р. Год. 6-та веч.
в залі УНДому, 96 Fleet St., Jersey City, N.J.

В Ню Йорку:
в НЕДІЛЮ, 20-го ЛИСТОПАДА 1966 р. Год. 6-та веч.
Заля Української Парафіяльної Школи при Церкві св. Юра (6-та вулиця)

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:
Ш. ОРДАССІ-БАРАНСЬКА — сопрано Метрополітен Опери, Н. Й.,
ОСИП СТЕЦУРА — бас-баритон та
мішаний і чоловічий хор церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
Акомпаніямент — **ГАЛИНА КЛИМ** та **МАРТА ЦИБИК**

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ КАТЕДРАЛЬНИЙ СОБОР СВ. КН. ВОЛОДИМИРА в ШИКАГО, ІЛЛ.
повідомляє, що
СВЯТКУВАННЯ 50-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ПАРАФІЇ
— відбудеться —
в неділю, 30-го жовтня Р. Б. 1966

Архиєрейську Службу Божу відправить о год. 10-ій ранку Його Блаженство, Блаженніший Владика **ЙОАН** в сослуженні Владики **ОЛЕКСАНДРА** і Духовенства.

Святочний Бенкет з мистецькою програмою відбудеться після Богослуження в залі Лайонс при 4300 В. Норт Евню, в год. 2-ій по пол.

На передодні, в суботу, буде відправлена Всенічна з Панахидою за усіх померлих Основоположників Парафії.

До участи в Ювілейному Святі запрошує
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ і **НАСТОЯТЕЛЬ СОБОРУ**
Протопресвітер **Ф. БІЛЕЦЬКИЙ**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА
ділиться з Членством і Прихильниками вільної української науки сумною вісткою про несподівану смерть

сл. п. проф.
МИКОЛИ МАРКЕВИЧА

б. проф. Одеського Університету, УВУ і Православної Богословської Академії у Мюнхені, науковця-філолога, автора численних праць з ділянки европейських мов та прихильника Наукового Товариства ім. Шевченка.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 19-го жовтня 1966 року в год. 1:30 по пол. з похоронного дому Стахурського в Брукліні, Н. Й. на цвинтар Spring Valley, N.Y.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу
сл. п. д-ра **ТЕОФІЛЯ ЯВОРОВСЬКОГО**
складаю 10.00 долярів
на Український Католицький Університет в Римі.
о. Микола **ПРИТУЛЯК**
Пассейк, Н. Дж.

В найбільшому смутку і болю повідомляємо Побратимів по Зброї, Приятелів та Знайомих, що в неділю, 16-го жовтня 1966 року в год. 6:30 веч. в Шикаго, Ілл., після важкої та довгої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий **МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ**

БЛ. П.
Полковник БОРИС ШЕВЧЕНКО

уроджений 21-го липня 1896 року в Романові на Кубані.

ПАНАХИДА за Спокій Душі буде відправлена у вівторок, 18-го жовтня, о год. 7:30 веч., а в середу 19-го жовтня 1966 року о год. 7-ій веч. відбудеться ПАНАХИДА і ПОХОРОННИЙ ЧИН в каплиці Братів Музики.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА та ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 21-го жовтня 1966 р. на Українському Православному Кладовищі в Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 9:30 ранку.

Горем прибиті:

дружина — **АННА**
доньки і зяті: **ГАЛИНА і МИРОСЛАВ КОЛЕНСЬКІ**
ОЛЬГА і ІГОР МАСНИК
НАТАЛКА і СТЕПАН МАСНИК
ЛЯРИСА і ВОЛОДИМИР ПАЛІЙ
І АННА
внуки: **ЛЯЛЯ, ТАЛЯ, АЛЯ, ПАВЛУСИК, ТАРАС, КАТЯ і ЮРЧИК**

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Фонд Військових Інвалідів і Фонд Побудови Собору св. Симона в Парижі.

Юрій Перевузник, б. закарпатський міністер, помер у Празі

17-го вересня помер у Празі на удар серця емер. судовий надрадник, визначний закарпатський культурно-освітній і політичний діяч Юрій Перевузник. Сл. пам'яті небіщик походив із заможної селянської родини в Середнім, біля Ужгороду. Середню освіту він здобув в Ужгородській гімназії, де іспит зрілости склав вже по українськи, на першій „руській" матурі в Ужгороді. По скінченні правничих студій в чеськім „Карловім Університеті" в Празі приступив до судової служби в Ужгороді і вже в молодім віці був іменований судовим радником в Мукачеві.

Як студент університету належав він до русофільського гуртка „Возрожденцев", але на рідній землі скоро віднайшов своє „я". Серед найбільш невідрадних відносин на Мукачівщині розпочинає живу культурно-освітню працю, організує читальні Просвіти і валить башти мадяронів-русофілів. В Мукачеві розпочав він і свою політичну діяльність. Організує українське крило тоді всемогучої аграрної партії, є одним з основників тижневика цього крила, „Землі і Волі", яка разом з „Ужгородським Українським Словом" спопуляризувала назву „українець" в Закарпатті. В красних виборах р. 1935 це крило виступає з самостійним списком і здобуває мандат для інсп. Михайла Гуляніпа.

У зворушливих жовтнево-листопадових днях 1938 р. бере активну участь в керівництві карпато-українського політичного життя. Місяця березня 1939 р. президент Гаха іменує його державним секретарем карпато-українського уряду і прем'єр Волошин приділює йому міністерство внутрішніх справ. Цей ресорт мав він і у владі, яку іменував президент Волошин. На зарядження през. Волошина він лишається в Хусті, щоб боронити інтереси населення перед мадярами, але мадяри його арештують, і він був примушений еміґрувати до Праги, де був іменований суддею. 1945 року большевики вивезли його, але по кількох роках дозволено йому вернутися до Праги.

Ю. Перевузник помер в 63 р. життя, залишивши в смутку вдову, двох синів та численних співпрацівників і знайомих.

Похорон його відбувся при великій участі празької української колонії та численних чеських знайомих небіщика.

(А. Ш.)

● **У Бейруті, столиці Ливану,** закрито двері одного з найбільших середньо-східніх банків, Інтра-банку, якому не стало готівки внаслідку раптового відтягнення з того банку в минулих тижнях кількадесять мільйонів дол. Інші банки рішили поспішити йому з допомогою, щоб не потерпіли власники дрібних ощадностей. Закрито тимчасово всі банки в Ливані.

Піддержка для „Студій до Історії Українців Канади"

Після появи другого тому „Студій до історії українців Канади" до каси УВАН вплинули наступні пожертви:

В. Е. Чурма, Монтреаль, 30 дол. По 26 дол. вплатили: Євген Мігай, Кароля Мігай, Ненсі Мігай, всі з Понтіяк, ЗДА. По 25 дол.: Сестри Служебниці Пресвятої Непорочної Діви Марії, Канадська Провінція, Торонто, о. Юрій Малий, Калґари, Іван Рурик, Бурнабі, Григорій Пінюта, Форт Францес, Іван Хрептик, Воррен, ЗДА, Іван Саленьґа, Торонто, Дмитро й Євгенія Ільчишини, Вінніпеґ, Теодор Боднар, який вплатив попередньо 30 дол., має разом 55. А. Кирилюк з Гелок вплатив 10, а попередньо 25, разом 35. П. Семенчук 10 дол., попередньо 50 дол., разом 60. Марія Танчак з Роза-Вінніпеґ, 10 дол., попередньо 50 дол., разом 60 дол. Микола Григорчук з Етелбер — 10 дол., попередньо 25, разом 35 дол. М. Політило, Вінніпеґ, 33, передше 5 —, разом 38 дол.

Враз з пожертвами наспіли зворушливі листи заохоти до праці, пр. Сестри Служебниці так і пишуть:

„Наші Сестри почали свою працю на терені цієї нової землі 1902 року, і тому, вкидаючи свою лепту у скарбонку жертводавців, бажаємо висловити для них і для народу, з котрого вони вийшли і з котрим піонерували, признання, пошану і вдячність".

Серед жертводавців маємо дві сестрички, Каролю і Ненсі Мігай з Понтіяк, ЗДА. Кароля закінчила студії і перший рік учителює в Гейворд, тоді, коли Ненсі є ученицею середньої школи. Коли вони побачили у свого дідуся Василя Мігайчука II-ий том „Студій до історії українців Канади", рішили вислати свої ощадності, щоб вписати своє ім'я на список



На фото дві наймолодші фундаторки „Студій до історії українців Канади", — сестрички з Понтіяк, Мишиґен, Ненсі і Керол Мігай. Ненсі, (зліва) це учениця Гайскул, а Керол учителює в Гейворд. Обі цікавляться минулим своїх батьків.

фундаторів видання. Як відомо, всі фундатори, крім того, що їх ім'я впишеться до кожного тому на список жертводавців, одержують всі томи даром.

Історична Секція УВАН висловлює оцим щиру подяку всім, що надіслали свої пожертви та численні листи заохоти продовжати діло, щоб належно висвітлити вклад українців в розбудову Канади. УВАН просить українське громадянство про дальшу жертвенну піддержку.

Наступний том „Студій до історії українців Канади" буде присвячений піонерській літературі, початкам української преси в Канаді та участі українців в політичному та становому житті цієї країни.

Пожертви з відміченням „Студії" просимо слати:

Ukrainian Free Academy of Sciences (U.V.A.N.), P. O. Box 3597, Station B, Winnipeg 4, Manitoba, Canada.

Історична Секція УВАН

СПОРТ

„ТРИЗУБ" — „РОМА" 3:0

Філядельфія, 9-го жовтня. — Перші ворота, що їх „Тризуб" здобув на 43-ій хв., були клясичними воротами, здобутими так, „як книжка пише". Ферейра подав м'яча далеким, дуже точним стрілом під ворота, а там Вагнер високим скоком із серед гущі оборонців „Роми" та цільним і дуже сельним ударом головою умістив м'яча в сітці. Перших 30 хвилин гра була рівнорядна, і щойно після цього „Тризуб" почав успішніше ломати оборону „Роми". Другі ворота здобув знов Ваґнер із подачі Ферейри на 50-й хв., а треті Макаріон після знаменитої загри Яковини на 69-ій хв.

„Тризуб" грав без Бородяка та без недужого Бенітеза. „Рома" була дуже добра технічно і грала чисто та культурно. „Тризуб" заграв ці змагання амбітно і жэртвенно. Найкращими у „Тризубі" були Ферейра, Тарнавський і Ватсон. Виїмково жертвенно грав працьовитий Мендез. Глядачів 1.500. „Тризуб" усе ще є в дуже поважних фінансових труднощах, і це дуже ослаблює його вигляди встоятись перед натиском т. зв. „мільйонерської" Ліги, яка почне змагання у Філядельфії вже в квітні слідуючого року. Усі труднощі „Тризуба" зникли б, коли б він мав на своїх змаганнях постійно бодай 2.000 глядачів, які постійно приходять на змагання Кожний симпатик - глядач „Тризуба" повинен приєднати бодай одного нового глядача на найближчі змагання „Тризуба"!

„Тризуб - Аматори" — „Литл - Клаб" 2:1

Філядельфія, 9-го жовтня, — Наша дружина мала виразну перевагу впродовж цілих змагань. Ворота здобули: Р. Романець та Т. Скульський. **Я. Татомир**

ЄВГЕН ТИМЧЕНКО

(Продовження зі стор. 2-ої)

ко провадив ширші досліди в галузі української граматики, найбільше в галузі синтакси, яка найменше була розроблена. Його маґістерська дисертація „Функции генитива в южнорусской области", що вийшла друком у 1913 році, є першою спробою глибокої аналізи одного з найскладніших синтаксичних питань. Ця праця здобула високу оцінку в акад. О. Шахматова.

Працю над українськими відмінками в їх синтаксичній функції проф. Є. Тимченко продовжував далі (1920-1936), випустивши друком у виданні УАН ряд монографій, як: „Номінатив і датив в українській мові" (1925), „Льокатив в українській мові" (1925), „Акузатив в українській мові" (1928) та ін., залишивши 17 недрукованих монографій.

Проф. Є. Тимченко, крім того, написав дві граматики — одну шкільну для учнів III та IV кл. середніх шкіл (1918) і другу наукову (1907, 1917, 1918). Ці граматики й досі не втратили свого значення. Вони написані на зразок наукової граматики С. Смаль - Стоцького, тільки в більш стислім викладі. Та це й не дивно. Адже ми знаємо добре, що проф. Є. Тимченко ніколи не любив подавати зайвого матеріялу — ні на лекціях, ні в наукових працях.

Таким чином, можна констатувати, що коли для Галичини першою науковою граматикою була граматика С. Смаль - Стоцького, то для Великої України такою була граматика Є. Тимченка. Всяка наукова граматика через десятиліття, а то й через більший протяг часу не втрачає своєї вартости. Таку наукову вартість зберігає й граматика Є. Тимченка.

Як дослідник української мови, як знавець законів її розвитку, як оборонець принципу народности в розвитку української літературної мови, проф. Є. Тимченко займає серед учених України одно з перших місць. У своїй статті „Огляд наукових праць К. Михальчука" (Філологічний збірник пам'яті К. Михальчука, Київ, 1915) він писав: „Наукова об'єктивність, вільна від жадних емоцій в розв'язанні наукової проблеми і посторонніх позанаукових міркувань, псевдопатріотичних, особистих і т. под., була яскравою рисою його творчости". Ці слова точнісінько можна прикласти до нього самого. Наукова об'єктивність — це основна риса в усій науковій діяльності проф. Є. Тимченка.

Сьогодні, з нагоди 100-ліття з дня його народження, я схиляю голову перед великим дослідником української мови, моїм учителем і близьким приятелем, щирим оборонцем рідної мовної науки, що виплекав любов до неї у своїх найближчих учнів і заклав основи зокрема і в моїй науковій кваліфікації. Пам'ять про нього, як ученого і людину, завжди зберігатиметься в серцях його учнів і приятелів, а його ім'я ввійде в історію слов'янської філології.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН І ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ Гомфрі мусітимуть припинити виборчу кампанію і то в найгарячішому часі тому, що Президент вже 17-го жовтня виїхав до східньоазійських держав і вернеться тиждень перед виборами — 2-го або 3-го листопада. Віце-президент Гомфрі буде заступати Президента у Вашингтоні. Віце-президент цього тижня буде ще вести виборчу кампанію впродовж чотирьох днів в північно-східніх стейтах. Недавно і Президент і віце-президент передбачали, що вестимуть завзяту виборчу кампанію в користь демократичних кандидатів. Досі Президент вів виборчу кампанію впродовж шістьох днів, а віце-президент на кілька днів довше. Президент Джансон має ще допомогти у виборчій кампанії в Ню Йорку демократичним кандидатам.

Увага! Увага!

Відділи УНСоюзу Басейну Твердого Вугілля!

В неділю, 23-го жовтня 1966 р.
в год. 2:00 по полудні
в ST. MICHEL CLUB HOUSE у Frackville, Pa.
— відбудуться —

РІЧНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делеґати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

БЕРВИК 164, 333	МАГОНОЙ ПЛЕЙН 28, 365
ЦЕНТРАЛІЯ 90	МЕК АДУ 7
КОЛДЕЙЛ 201	МАЙНЕРСВИЛ 78, 265
ФРЕКВИЛ 242, 382	МТ. КАРМЕЛ 2
ФРІЛЕНД 429	НОРТГУМБЕРЛЕНД 357
ГЕЗЛЕТОН 85, 314	ШАМОКІН 1
МАГОНОЙ СИТІ 305	ШЕНАНДОАГ 98
	СТ. КЛЕР 9, 31, 228

В ПРОГРАМІ:

1. Звіти Окружної Управи;
2. Вибір нової Окружної Управи;
3. Доповідь: „Стан Округи Твердого Вугілля" п. СТЕПАНА ГАВРИША;
4. Дискусія й ухвали щодо успішного закінчення членської кампанії в цім році.

У зборах візьме участь

СТЕПАН ГАВРИШ
головний радний і обласний організатор УНСоюзу

До участи в зборах запрошені також члени УНС та все місцеве Українське Громадянство.

Михайло ГЕНТОШ, голова — Іван ПЕТРУНЦЬО, секретар

Увага! Аллентавн і околиця! Увага!

В суботу, 22-го жовтня 1966 р.
о год. 7-ій вечором
в залі
УКРАЇНСЬКОГО ПАРАФІЯЛЬНОГО ЦЕНТРУ
при 803 Н. Фронт Ст. в Аллентавн, Па.
— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Аллентавн і околиці

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати Відділів таких місцевостей:

Аллентавн — 147 і 151; Нортгемптон — 44 і 318; Бетлегем — 47 і 288; Істон — 137 і 438; Бат — 95; Ормрод — 124; Емералд — 205; Палмертон — 369.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт з діяльности Окружної Управи і Відділів.
2. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША про стан Округи і її завдання.
3. Обговорення успішного закінчення цьогорічної кампанії для розбудови УНСоюзу, а зокрема акції поширення акцидентового забезпечення серед членів і не-членів УНСоюзу.

В зборах візьме участь

СТЕПАН ГАВРИШ
головний радний і обласний організатор УНСоюзу

Закликаємо всі Відділи прислати своїх численних делеґатів, а всіх активних союзових діячів узяти обов'язкову участь у зборах, щоб познайомитися з важними змінами введеними цього року та обдумати дальшу корисну працю для УНСоюзу. ГОСТЯМ РАДІ!

ОКРУЖНА УПРАВА

Розшуки

РОЗШУКИ
Гринько ОСТРОВСЬКИЙ або його сини Богдан і Мирон. Хто знає про них. Живуть в Канаді, Отава. Пошукує:
Николай Островський
обл. Тернопільська
м. Чортків
вул. Ломоносова ч. 90 К 4

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 22-го ЖОВТНЯ 1966 Р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори 183 Відділу ім. Гетьмана І. Мазепи о год. 6:30 веч. в УНДомі, вул. Мартин. Буде звіт делеґата з 9 Конвенції УККА. Просимо членів прибути. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори 397 Відд. від год. 3-4 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горож., 847-Н. Френклін вул. **В дільниці Логан:** принимання вкладок буде в п'ятницю, 21-го жовтня від 7-8:30 веч., в домі ЗУАДК-у, 5020 Old York Rd. Також вкладки можна вплачувати в урядових годинах у Кредитівці „Самопоміч" при 4814 Н. Брод вул. і при 856 Н. 24-та вул. на конто 397 Відд. УНС. — Управа.

НЕДІЛЯ, 23-го ЖОВТНЯ 1966 Р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 339 Відд. о год. 3-ій по пол. в домі Укр. Громади при 3322 П. Лавренц вул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих прибути та вирівняти членські вкладки. — С. Лупацій, секр.

ТАРЗАН, ч. 5705. Тарзан голодний ...

WITH NO LEADER TO GUIDE IT, THE VAST ARMY OF THE KHAN SOON BROKE UP INTO SMALL, HARMLESS GROUPS.

AFTER REARMING HIMSELF, TARZAN RETURNED TO HIS JUNGLE.

HE CAME UPON A LONE DUIKER ... THIS WAS AS GOOD A TIME AS ANY TO EAT!

Не маючи свого провідника, велика монгольська армія розпалася на малі нешкідливі групи.

Озброївшися, Тарзан вернувся до джунглів.

Він натрапив на самотню серну. Це вже був час, щоб щось з'їсти!